

REGULILE JOCULUI
CASEBOOK

Ediția 2015

Revizuită și adăugită de Comisia Regulilor de Joc a FIVB

Adaptată în limba română de Alin Mateizer

INDEX

Pagina	Subiectul regulilor	Cazuri
2	INDEX	
3	PREFAȚĂ	
3	PARTEA I – PRINCIPIILE TEORETICE DE APLICARE	
4	PARTEA A II-A - CAZURI	
4	CAPITOLUL 1 - PARTICIPANȚI	
5	Purtarea de obiecte interzise	1.1 – 1.2
5	Căpitanul	1.3 – 1.7
6	Antrenorul	1.8 – 1.13
7	CAPITOLUL 2 - JOCUL	
7	Tragerea la sorți	2.1
7	Greșeli de poziție și de rotație	2.2 – 2.7
8	CAPITOLUL 3 – ACȚIUNI DE JOC	
8	Jucarea mingei	3.1– 3.10.2
10	Pătrundere pe sub fileu	3.11 – 3.12
10	Jucător la fileu sau în contact cu acesta	3.13 – 3.22
12	Serviciul	3.23 – 3.29
13	Lovitura de atac	3.30 – 3.34
14	Blocajul	3.35 – 3.46
16	CAPITOLUL 4 – ÎNTRERUPERI ȘI ÎNTÂRZIERI	
16	Înlocuiri	4.1 – 4.22
20	Timpi de odihnă și timpi tehnici de odihnă	4.23 - 4.24
20	Cereri nefondate	4.25 - 4.26
21	Accidentări	4.27 – 4.29.2
22	Întârzieri ale jocului	4.30 – 4.33
23	Incidente exterioare	4.34 – 4.35
24	CAPITOLUL 5 – LIBERO	5.1 – 5.24
29	CAPITOLUL 6 – CONDUITA PARTICIPANȚILOR	6.1 – 6.9
32	CAPITOLUL 7 – ARBITRII ȘI RESPONSABILITĂȚILE LOR	7.1 – 7.10
34	CAPITOLUL 8 – CAZURI SPECIALE	8.1 – 8.5
35	CAZURI EXTINSE	9.1 - 9.26

PREFAȚĂ

Voleiul este un joc deosebit – vă pot confirma milioanele de oameni care-l joacă, îl privesc sau îl arbitrează.

A fost promovat activ în ultimii ani și s-a dezvoltat impetuos ca un sport competitiv, de vârf. Emoțiile crescute, viteza, acțiunile explozive, o imagine curată și o audiență TV imensă au determinat dezvoltarea ulterioară a jocului, simplificarea lui și creșterea atractivității pentru un segment tot mai larg de public spectator.

Pentru continua îmbunătățire a jocului este de asemenea important să se aplice corect și uniform aceste reguli la nivel mondial. Casebook, în noul format de întrebări și răspunsuri, este o colecție de situații de joc cu decizii oficiale aprobate de către Comisia Regulilor de Joc, fundamentate pe cea mai recentă ediție a Regulamentului. Aceste decizii extind și clarifică spiritul și semnificația regulilor oficiale și reprezintă interpretările oficiale care trebuie urmate în timpul tuturor competițiilor.

Aceasta ediție a CASEBOOK, care este mai scurtă decât celelalte ediții, are la bază textul Regulamentului jocului de volei ediția 2013-2016 așa cum a fost aprobat de Congresul F.I.V.B. din Anaheim, USA în 2012 și modificările regulilor aprobate de Congres în Cagliari, Italia în octombrie 2014.

SANDY STEEL
Președinte al Comisiei Regulilor de Joc a FIVB

PARTEA I – PRINCIPIILE TEORETICE DE APLICARE

Arbitrul este persoana care pune în practică aplicarea regulilor. Pentru corecta aplicare a acestora arbitrul trebuie să cunoască fără greșeală regulile și să le aplice hotărât și corect în contextul jocului de volei. Regula 23.2.3 menționează: “Primul arbitru este împuternicit să decidă asupra tuturor problemelor în legatură cu jocul, inclusiv asupra celor care nu sunt prevăzute în prezentele reguli”. Acest lucru poate fi realizat numai dacă arbitrul reușește să înțeleagă în ansamblu principiile fundamentale ale regulilor și modul lor de aplicare.

Trebuie să ne aducem aminte tot timpul că arbitrul nu trebuie să iasă în evidență dar, în același timp, trebuie să promoveze jocul, făcându-l atractiv pentru un număr cât mai mare de spectatori.

Ne dorim ca voleiul să fie cât mai popular- realizarea unui show atractiv este calea prin care vom reuși.

REGULI PENTRU CASEBOOK, EDIȚIA 2015

Ediția Casebook 2015 reflectă regulile jocului de volei aprobate de Congresul FIVB în 2012 și în 2014. Sportul, ca și societatea în care el se desfășoară, este într-o continuă schimbare deci trebuie să luăm în considerare că și regulile și procedurile se vor modifica pentru a face jocul cât mai atractiv. De aceea este demn de amintit că deciziile prezentate în această ediție sunt cele referitoare la regulile care sunt în vigoare în acest moment.

PARTEA A II-A - CAZURI

CAPITOLUL 1- PARTICIPANȚI

PURTAREA DE OBIECTE INTERZISE

1.1 Este permisă purtarea unuia dintre următoarele dispozitive: proteza de picior, gips la încheietura mainii, cârje?	Sunt permise numai acele dispozitive care nu accidentează jucătorul sau alt participant la joc sau care nu-i creează un avantaj în jucarea mingii. Sunt însă permise bandajele compresive pentru protecția față de accidentări. Pentru competițiile mondiale și oficiale ale FIVB culoarea acestor bandaje trebuie să fie în concordanță cu a echipamentului alăturat, spre exemplu: pentru bandajele compresive purtate pe mâini culoarea trebuie să fie aceeași cu a tricoului iar bandajele compresive purtate sub șort trebuie să aibă aceeași culoare cu acesta. **Regula 4.5.1,4.5.3**

1.2 Îi este permis unui jucător să poarte un inel care l-ar putea accidenta?	Datorită riscului de a fi accidentat jucătorul trebuie să-și scoată inelul sau să-l protejeze cu leucoplast.

CĂPITANUL

1.3 Care trebuie să fie răspunsul primului arbitru în cazul în care capitanul în joc vine foarte des la scaunul acestuia pentru a cere explicații la deciziile sale?	În cazul în care comportamentul căpitanului depășește limitele Regulii 5.1.2 el va trebui, în primă instanță, doar avertizat (nu penalizat) așa cum stabilește Regula 21.1. Dacă acest comportament continuă căpitanul va trebui

	penalizat cu cartonaș roșu (punct și serviciu acordate adversarilor). **Regulile 2.1.2, 20.1, 20.2, 21.2, 21.3.1, Diagrama 9**

1.4 Este permis să se dea căpitanului în joc informații cu privire la așezarea jucătorilor în teren?	Da. Totuși nu trebuie să se abuzeze de acest drept. Se vor da informații detaliate doar pentru echipa proprie. Pentru echipa adversă se va spune doar: "așezarea lor este corectă". **Regula 5.1.2.2**

1.5 Îi este permis căpitanului în joc să ceară verificarea poziției jucătorilor adverși?	Da, dar singura informație care îi va fi transmisă va fi aceea dacă adversarii sunt așezați sau nu corect. Nu va fi transmisă nici o informație care să precizeze, de exemplu, dacă un jucător este linia I sau a II-a. **Regula 5.1.2.2**

1.6 Poate, regulamentar, căpitanul în joc să solicite politicos arbitrului 1 să verifice dacă arbitrul asistent de linie a semnalizat o greșeală?	La sfârșitul fazei, căpitanul în joc poate ridica o mână pentru a-i atrage atenția arbitrului 1 că are o întrebare cu privire la decizia luată. Arbitrul 1 trebuie să onoreze această solicitare. **Regulile 5.12.1, 20.2.1**

1.7 Este decizia arbitrului definitivă? Își poate schimba el decizia la protestele echipei?	Da (la ambele întrebări). Pe de altă parte, echipelor nu li se permite să protesteze împotriva deciziilor de joc ale arbitrilor. **Regulile 5.12.1, 23.2.4**

ANTRENORUL

1.8 Îi este permis antrenorului să folosească dispozitive de comunicare în timpul meciului?	Utilizarea acestor dispozitive este permisă.

1.9 Îi este permis antrenorului să protesteze sau să discute cu al doilea arbitru?	Conform Regulii 5.1.2, doar căpitanul în joc are dreptul să discute cu primul arbitru pentru a cere explicații. Antrenorul nu este autorizat să facă acest lucru.

	Regulile 5.1.2, 5.2.3.4, 21.1, 21.2, 21.3

1.10 Antrenorului secund sau unui jucător îi este permis să acționeze avertizorul sonor pentru a anunța un TO?	Da, dar antrenorul are obligația de a folosi semnalizarea oficială **Regulile 5.2.1, 5.2.3.3, 5.3.1**

1.11 I se permite antrenorului secund sau altor membri ai echipei să stea în picioare sau să se deplaseze în zona liberă în timpul meciului?	Regulile permit doar antrenorului să se deplaseze nestânjenit în zona liberă proprie, între prelungirea liniei de atac și aria de încălzire. **Regulile 5.2.3.2, 5.2.3.4, 5.3.1**

1.12 Care sunt limitele în care se poate deplasa antrenorul în timpul meciului?	Antrenorul, și subliniem doar antrenorul, are dreptul să se deplaseze în timpul meciului în zona liberă proprie, între prelungirea liniei de atac și aria de încălzire. Antrenorul nu are dreptul să intre în teren pentru a da indicații. Dacă antrenorul depășește limitele stabilite va trebui să fie avertizat prin căpitanul în joc. **Regula 5.2.3.4**

1.13 I se poate permite unui antrenor accidentat sau handicapat să folosească cârje în deplasarea sa în zona libera?	Antrenorului îi este permis să utilizeze cârjele pentru a sta în picioare sau a se deplasa.

CAPITOLUL 2 – JOCUL

TRAGEREA LA SORȚI

2.1 Ce posibilități de a alege are o echipa care a câștigat tragerea la sorți ?	Câștigătorul tragerii la sorți are următoarele opțiuni: 1.să servească, SAU 2. să recepționeze serviciul SAU 3. să aleagă una dintre părțile terenului de joc. Adversarii pot alege opțiunile rămase. **Regula 7.1.2**

GREȘELI DE POZIȚIE ȘI DE ROTAȚIE

2.2 Ridicătorul din poziția 1 a unei echipe stă evident în fața jucătorului aflat în poziția 2 dar cu o fracțiune de secundă înainte de momentul loviturii de serviciu sare și nu mai este în contact cu solul. Putem considera aceasta o poziție regulamentară?	Nu. Este o greșeală. Când jucătorul sare, i se reține poziția în care s-a aflat în contact cu solul. Prin urmare, chiar dacă jucătorul s-a aflat în aer în momentul loviturii de la serviciu, pentru a stabili poziția sa în raport cu alți jucători contează punctul ultimului contact cu solul. **Regulile 7.4, 7.4.2, 7.4.3**

2.3 În momentul loviturii de serviciu, jucătorul din centru al liniei a II-a are o mână pe sol evident în fața picioarelor coechipierului din centrul liniei I. Ambele sale picioare sunt amplasate în spatele picioarelor coechipierului din centrul liniei I. Poate fi considerată aceasta o poziție regulamentară ?	Poziția este regulamentară. Doar poziția picioarelor în contact cu solul va fi luată în considerare când se judecă o greșeală de poziție. **Regulile 7.4, 7.4.2, 7.4.3**

2.4 Este greșeală dacă talpa piciorului unui jucător se află în contact cu terenul advers în momentul loviturii de serviciu ?	Da, este greșeală, pentru că în momentul loviturii de serviciu, jucătorii, cu excepția celui care execută serviciul, trebuie să se afle în totalitate în interiorul propriului teren de joc. Este o diferență între terenul de joc (18x9) și terenul propriu (9x9). Jucătorii trebuie să fie în interiorul propriului teren în momentul loviturii la serviciu și asta înseamnă să fie complet în terenul său sau cel mult în contact cu linia de centru fără a o depăși. **Regulile 1.3.3, 7.4**

2.5 După lovitura de serviciu, scorerul anunță o greșeală de rotație (la serviciu se afla un alt jucător decât cel care trebuia). Ce se va întâmpla?	Serviciul va reveni echipei adverse, care va face o rotație iar echipa care a greșit își va corecta poziția. Toate punctele realizate de echipă, din momentul greșelii de rotație (dacă acesta poate fi determinat), vor fi anulate. **Regulile 7.7.1, 23.2.3**

2.6 Unei echipe i se transmite greșit numărul jucătorului care va servi. Jocul se reia. Greșeala se constată mai târziu în timpul setului. Ce se va întâmpla ?	Poziția jucătorilor în teren trebuie corectată conform cu fișa poziției inițiale. Scorul va redeveni același ca în momentul în care s-a oferit informația greșită, toate punctele efectuate din acel moment fiind anulate. T/O, TTO și sancțiunile vor rămâne valabile.Toate aceste evenimente vor fi înscrise în rubrica “Observații” din foaia de arbitraj.

2.7. (noua) Echipele nu sunt pregătite să joace pentru că sunt 5 (cinci) sau 7 (șapte) jucători în teren în momentul în care primul arbitru era gata să fluiere pentru autorizarea serviciului. Ce situații pot apărea ?	Primul arbitru trebuie să autorizeze serviciul când este sigur că echipele sunt pregătite să joace și că jucătorul la serviciu este în posesia mingii. Pentru că arbitrul a observat greșeala înainte de a autoriza serviciul, el trebuie să acorde o sancțiune de întârziere echipei în culpă. Echipa la serviciu va fi determinată de tipul sancțiunii de întârziere. Dacă totuși arbitrul autorizează serviciul , deși sunt 5 sau 7 jucători în teren, el/ea va trebui să oprească imediat jocul și să îl reia fără altă sancțiune. **Regulile 7.5, 7.7, 12.3, 12.4.3.**

CAPITOLUL 3 – ACȚIUNI DE JOC

JUCAREA MINGEI

3.1 Prima lovitură a echipei direcționează mingea prin afara antenelor. Ridicătorul urmărește mingea în zona liberă a adversarilor și o joacă, dar aceasta se îndreaptă către terenul și partea de fileu a adversarilor. Arbitrul fluieră și semnalizează "out". În ce moment al traiectoriei mingii aceasta a devenit "out" ?	Aceasta minge va fi considerată "out" în momentul părăsirii complete a spațiului de deasupra zonei libere și intrarea acesteia în spațiul de deasupra terenului de joc advers. De asemenea mingea ar deveni "out" dacă ar lovi un jucător advers aflat în zona liberă atâta timp cât acesta nu îl impiedică intenționat pe ridicător să joace mingea. **Regulile 10.1.2, 10.1.2.2**

3.2 Îi este permis unui sportiv să lovească mingea cu palma în sus ?	Lovirea mingii trebuie judecată după calitatea contactului cu aceasta - de exemplu dacă ricoșează încet sau rapid ori a fost ținută și/sau aruncată. Arbitrul nu trebuie să fie prea sever în judecarea lovirii mingii prin acest procedeu cu condiția ca aceasta să nu fie ținută și/sau aruncată. **Regulile 9.2.1, 9.2.2, 9.3.3, 9.3.4**

3.3 În timpul primei lovituri a echipei mingea a ricoșat dîntr-o mana în alta și apoi în pieptul aceluiași jucător, în cursul aceleiași acțiuni, fără a fi ținută	Decizia arbitrului a fost corectă. Următoarele cazuri se consideră "**prima lovitura"** a mingii de către o echipă: 1.Primirea serviciului; 2. Primirea mingii din atac. Nu contează cât de puternic este atacul; 3. Primirea mingii care provine din blocajul

sau aruncată. Primul arbitru a permis să se continue jocul. Este corectă decizia arbitrului ?	propriu; 4. Primirea mingii care provine din blocajul advers. **Regulile 9.2.4, 9.2.3.2, 14.2**

3.4 După un blocaj îi este permis unui jucător să lovească mingea de două ori în cadrul aceleiași acțiuni ?	*După blocaj* un jucător are dreptul la lovituri consecutive ale mingii dacă acestea sunt executate în cursul aceleiași acțiuni. Totuși, se poate fluiera ca lovitură greșită dacă sunt identificate două acțiuni: mingea este prinsă și sau aruncată. **Regulile 9.2.2, 9.2.3.2, 14.2**

3.5 Un jucător, in cursul acțiunii de blocaj, *redirecționează* mingea în terenul advers. Este regulamentar?	Răspunsul depinde de felul în care a fost retrimisă mingea. Trebuie să se constate dacă a fost prinsă și aruncată (ceea ce reprezintă o greșeală) sau a fost doar lovită pur și simplu (ceea ce este permis). Este regulamentar să blochezi o minge și să o *direcționezi* spre terenul advers. Dacă acest lucru se face cu prinderea mingii și apoi aruncarea ei atunci este o greșeală. **Regula 9.2.2**

3.6 Un jucător sare încercând să readucă mingea din tribună. După lovirea mingii, acesta aterizează între spectatori. Este o acțiune regulamentară ?	Acțiunea este regulamentară. În afara *zonei sale libere,* unui jucător i se permite să joace mingea chiar și atunci când se ajută pentru acest lucru de o structură sau o persoană. Chiar și banca proprie pentru rezerve poate fi folosită ca suport, din moment ce aceasta se află în afara zonei libere. **Regulile 9, 9.1.3**

3.7 În timpul unei faze un jucător urmărește mingea în tribună. Un spectator o prinde înainte ca jucătorul să lovească mingea. Antrenorul solicită repetarea fazei de joc pentru că spectatorul a deranjat jucarea mingii. Arbitrul a refuzat acest lucru. A fost corectă decizia arbitrului ?	Da. Sportivului i se permite să joace mingea oriunde în afara *propriei* zone libere inclusiv banca pentru rezerve, tribună, etc. Pe de altă parte, jucătorul are prioritate în a juca mingea aflată în aria de joc dar el pierde această prioritate în afara acesteia. **Regulile 9, 9.1.3**

3.8 Este obligatoriu ca arbitrul să fluiere o greșeală de jucare a mingii în cazul unei recuperări spectaculoase? Poate permite arbitrul	Arbitrul trebuie să aibă în minte principiul “Keep the ball flying” atunci când judecă lovirea mingii. Dacă un jucător se deplasează rapid și face un efort deosebit pentru a recupera mingea dar

continuarea jocului după o recuperare spectaculoasă în care lovirea mingii nu a fost perfecta?	lovirea acesteia nu este foarte curată, petrecându-se un dublu contact nu foarte evident, arbitrul poate să fie mai puțin sever în aprecierea loviriimingii decât în mod normal.

3.9 O minge care îl lovește în cap pe jucătorul de la blocaj al echipei A ricoșează pe deasupra antenei în zona liberă a echipei B. Un jucător al echipei A urmărește mingea în încercarea de a o retrimite înapoi în spațiul propriului teren de joc. Este regulamentar ca jucătorul să acționeze în acest fel?	Da. Mingea a trecut pe deasupra antenei, parțial prin spațiul exterior, spre zona liberă adversă. De aceea este regulamentar să returnezi mingea în spațiul tău de joc prin spațiul exterior de pe aceeași parte prin care a ieșit. Arbitrii asistenți de linie nu trebuie să semnalizeze nimic până când mingea nu este afară din joc. **Regula 10.1.2**

3.10.1 A doua lovire a mingii o direcționează prin afara spațiului de trecere către zona liberă adversă. Este cazul ca arbitrul asistent de linie să semnalizeze ceva?	Nu. Mingea ar putea fi returnată regulamentar cu a treia lovitura a echipei (sau poate interveni o greșeală a echipei adverse). De aceea, mingea rămâne în joc în acest caz iar arbitrul asistent de linie nu trebuie să semnalizeze nimic. **Regulile 8.4.1, 8.4.2, 9.1, 10.1.2.1, 10.1.2.2**

3.10.2 (3.10.3/2014) Ridicătorul echipei lovește mingea deasupra fileului, degetele sale fiind în spațiul advers. După pasare mingea se îndreaptă paralel cu fileul către un atacant propriu. Înainte că mingea să ajungă la acesta un jucător de la blocaj al echipei B atinge mingea în spațiul de joc al echipei A. Ce trebuie să decidă arbitrul?	Conform Regulii 9 fiecare echipă are dreptul să joace mingea doar în propriul spațiu de joc (exceptie în cazul Regulii 10.1.2). De aceea, atâta timp cât ridicătorul a atins mingea în spațiul de joc advers pe deasupra fileului, el a comis prima greșeală. Jucătorul de la blocaj de asemenea a comis o greșeală prin jucarea mingii în spațiul de joc advers pe deasupra fileului înaintea loviturii de atac a adversarului. Totuși doar prima greșeală va fi penalizată. **Regula 9**

PĂTRUNDERE PE SUB FILEU

3.11 Un atacant aterizează cu calcâiele pe linia de centru dar cu tălpile pe piciorul unui adversar	Da. Regula 11.2.1 stabilește că "Este permisă pătrunderea în spațiul de joc advers pe sub fileu, cu condiţia ca aceasta să nu influențeze jocul

împiedicându-l pe acesta să se deplaseze. Este aceasta o influențare a jocului adversarului?	adversarului". Influențarea înseamnă și că un jucător oprește mișcarea sau jucarea mingii de către un adversar ori deranjează un jucător în cursul acțiunii sale de jucare a mingii. **Regulile 11.2.1, 11.2.2.1, 11.2.4**

3.12 Contactul fizic între doi adversari este întotdeauna considerat o influență asupra jocului?	Nu, în timpul meciului se petrec de multe ori contacte dar al doilea arbitru trebuie să fluiere doar dacă contactul generat de atacant împiedică, stânjenește sau stopează jocul adversarului. **Regula 11.2.1**

JUCĂTOR LA FILEU SAU ÎN CONTACT CU ACESTA

3.13 Un ridicător atinge ușor fileul la mijlocul său în timpul acțiunii de jucare a mingii. Arbitrul sancționează acest contact cu fileul. A fost o decizie corectă?	Decizia nu a fost corectă. Conform regulilor actuale este o greșeală. Contactul cu fileul, între antene, în timpul acțiunii de jucare a mingii este o greșeală. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

3.14 Un ridicător lovește, deasupra marginii superioare a fileului, *o minge aflată în spațiul de joc advers* pentru a o pasa atacantului său. Arbitrul fluieră greșeală. Este regulamentară acțiunea ridicătorului?	Decizia arbitrului a fost corectă. Deasupra fileului un sportiv trebuie să joace mingea în propriul spațiu de joc (cu excepția blocajului). O acțiune asemănătoare dar care are loc pe sub fileu va fi judecâtă altfel. Pe sub fileu acțiunea este greșită doar dacă mingea depășește în totalitate planul vertical al fileului. **Regulile 9, 11.2.1**

3.15 După un contact simultan deasupra fileului, între doi adversari, mingea aterizează în afara terenului de joc pe partea echipei A. Cine va primi dreptul să servească?	Dacă acel contact între adversari este într-adevăr simultan și mingea aterizează în afara terenului de joc atunci greșeala este a echipei aflate pe cealaltă parte a terenului. În cazul nostru echipa A primește serviciul. **Regulile 9.1.2.2, 9.1.2.3**

3.16 Mingea atacată în fileu face ca acesta să lovească brațele jucătorului de la blocaj. Această atingere constituie o greșeală?	Dacă fileul îl lovește pe jucător nu este o greșeală. Pe de altă parte dacă jucătorul atinge fileul între antene în timpul acțiunii de jucare a mingii, atunci este o greșeală.

	Regulile 11.3.1, 11.4.4

3.17 După ce aterizează, un jucător de la blocaj se întoarce și atinge usor banda inferioară între antene, cu umărul. Ar fi trebuit să se fluiere greșeală?	Nu. Pentru că acțiunea de jucare a mingii (blocajul) a fost finalizată înaintea întoarcerii, contactul cu fileul nu este o greșeală. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

3.18 Un jucător atacă mingea în zona 4 în timp ce un adversar (păcălit de o simulare de atac) atinge fileul în zona 2 a echipei în atac. Este aceasta atingere considerată o greșeală?	Nu, o atingere a fileului între antene este considerată greșeală dacă este în cursul unei acțiuni de jucare a mingii - așadar jucătorul nefiind în apropierea mingii **nu a** comis o greșeală și deci nu trebuie să oprim faza de joc. **Regula 11.3.1, 11.4.4**

3.19 În timpul unei tentative de blocaj un jucător atinge banda superioară a fileulului fără ca el să atinga și mingea. Este o greșeală?	Da - atât a timp cât se afla în cursul unei acțiuni de jucare a mingii se consideră greșeală, chiar dacă nu a atins mingea. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

3.20 Un jucător aflat în zona 3 depășește marginea superioară a fileului și, în încercarea să de a opri o combinație executată de adversari în apropierea sa, atinge banda superioară a fileului. Este o greșeală?	Da - atingerea fileului a fost într-adevar o greșeală. Jucătorul era aproape de fază și contactul cu fileul a avut loc între antene. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

3.21.1 (3.21/2014) Un atacant aterizează corect, face 2 pasi și atinge ușor fileul în afara antenelor în timp ce mingea înca se juca. Este o greșeală?	Nu . Jucătorul nu a comis o greșeală pentru că : - el deja finalizase acțiunea de jucare a mingii (atacul, aterizarea); - el nu a folosit fileul ca sprijin; - contactul cu fileul a fost în afara antenelor. **Regulile 11.3.1, 11.3.2, 11.4.4**

3.21.2 (nouă) Un atacant aterizează dezechilibrat, face 2 pasi și împinge fileul cu pieptul, între antene, în timp ce mingea înca se juca. Dacă nu s-ar fi prins de fileu jucătorul ar fi căzut în terenul advers. Este o greșeală?	Da, dacă un jucător foloseste fileul, între antene, ca un sprijin atunci acțiunea sa este considerată că influenţează jocul. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

3.22 În momentul atacului, un jucător îl atinge cu genunchiul pe ridicător împingându-l și făcându-l pe acesta să atingă ușor fileul. Este o greșeală?	Nu, pentru că acel contact al ridicătorului cu fileul nu a fost în cursul acțiunii de jucare a mingii și nu a influențat jocul adversarilor. **Regulile 11.3.1, 11.4.4**

SERVICIUL

3.23 Imediat după lovirea mingii de către jucătorul de la serviciu, arbitrul scorer semnalizează arbitrului doi o greșeală de rotație. Acesta oprește faza. Acțiunea scorerului este regulamentară?	Acțiune corectă. Dacă la serviciu nu se afla jucătorul corect scorerul trebuie să aștepte până când acțiunea de serviciu devine efectivă. Abia apoi trebuie să semnalizeze arbitrului greșeala efectuată. Arbitrul scorer trebuie să dețina un clopotel, un avertizor sonor sau alt dispozitiv (de preferat a nu se utiliza fluier) pentru a semnaliza greșeala. **Regulile 7.7.1, 12.2.1, 12.7.1, 25.2.2.2**

3.24 După fluierul arbitrului pentru autorizarea serviciului o echipa își dă seama că acesta va fi realizat de un alt jucător decât cel care ar fi trebuit. Jucătorul corect se deplasează și îi ia locul celuilalt în zona de serviciu si se pregăteşte pentru a servi. Îi va fi permis acestui jucător să servească?	Da - cu condiția ca serviciul să se execute în intervalul de 8 secunde (de la fluierul de autorizare) permis de regulament. Arbitrul nu va fluiera din nou pentru reautorizarea serviciului. **Regula 12.4.4**

3.25 Jucătorul de la serviciu aruncă mingea în sus și o lasa să cadă pe sol. Apoi o prinde și servește repede înainte ca intervalul de 8 secunde să se termine. A fost o acțiune regulamentară?	Acțiunea jucătorului de la serviciu nu a fost regulamentară. Mingea trebuie lovită cu o mână sau cu orice parte a brațului după ce a fost aruncată sau lasată să cadă. Orice acțiune considerată de arbitru ca fiind o lansare pentru serviciu trebuie să se termine cu lovirea mingii pentru serviciu. **Regula 12.4.2**

3.26 O minge servită atinge fileul și o antenă înainte de a ajunge la jucătorul aflat la recepție. Arbitrul fluieră acțiunea ca o greșeală a jucătorului de la serviciu. Este o decizie corectă?	Decizia arbitrului a fost corectă. O minge care atinge antena este considerată “afară”. **Regulile 8.4.3, 27.2.1.3**

3.27	Arbitrul trebuie să fluiere imediat ce a devenit clar ca mingea nu va trece planul vertical al fileului

O minge servită atinge fileul sub banda superioară a acestuia. Care este momentul în care arbitrul trebuie să fluiere?	prin spațiul de trecere. Arbitrul nu va trebui să aștepte până ce mingea va atinge podeaua sau un jucător al echipei de la serviciu. **Regula 12.6.2.1**

3.29 Echipa A servește. Mingea lovește fileul și cade pe partea echipei A. Un jucător al echipei B bagă mâînile pe sub fileu și prinde mingea înainte ca aceasta să atingă solul. Este permis acest lucru?	Da – arbitrul trebuie să fluiere imediat ce observă că mingea nu mai poate depăși planul vertical al fileului prin spațiul de trecere. În acel moment mingea este considerată afară. **Regula 12.6.2.1**

LOVITURA DE ATAC

3.30 Un ridicător din linia a II-a sare din interiorul zonei de atac și lovește *mingea mai sus decât marginea superioară a fileului* direcționând-o spre un atacant propriu. Înainte să ajungă la atacant mingea pătrunde în spațiul de joc advers unde este blocată de un jucător advers. A fost o greșeală a echipei în atac?	Da. Pasul inițial s-a transformat într-un atac neregulamentar al unui jucător din linia a IIa în momentul când a devenit efectiv (în cazul nostru când a fost atinsă de jucătorul de la blocaj). Faza va fi câștigată de adversari. **Regula 13.1.3**

3.31 În loc să paseze mingea unui coechipier, un ridicător din linia a II-a aflat în zona de atac decide să o plaseze în spațiul advers. Mingea era în totalitate deasupra marginii superioare a fileului în momentul loviturii. Poate fi blocata aceasta minge în spațiul de joc advers?	Da – acțiunea a fost un atac al unui jucător din linia a II-a. Imediat ce mingea este atinsă de blocaj atacul neregulamentar devine efectiv. **Regulile 13.1.1, 13.1.3, 13.2.2, 13.3.3**

3.32 La a doua lovire a mingii un jucător al echipei pasează mingea de langă fileu direcționând-o către spațiul de joc advers. În opinia arbitrului nici un alt jucător al echipei A nu ar mai fi putut juca mingea. Un jucător al echipei B blochează mingea în spațiul de joc advers. Care va fi decizia arbitrului?	Chiar dacă a fost doar a doua lovire a mingii pentru echipa A, în cazul în care mingea se îndreaptă către spațiul de joc advers, atunci se consideră lovitura de atac. Deoarece în opinia arbitrului, niciun jucător al echipei A nu mai putea juca mingea, se consideră blocajul ca fiind regulamentar. **Regulile 13.1.1, 14.3**

3.33 Un jucător din linia a II-a sare din zona de atac și cu a doua lovitură a echipei atacă o minge aflată în totalitate mai sus decât marginea superioară a fileului. Mingea revine din fileu nedepășind planul vertical al acestuia. Trebuie fluierată ca o greșeală?	Nu. Atacul nu a fost efectiv pentru că mingea nici nu a depășit planul vertical al fileului și nici nu a fost atinsă de un jucător advers. Faza continuă. **Regulile 9.1, 13.1.3,. 13.2.2, 13.3.3**

3.34 Jucătorul echipei A, aflat în zona de apărare, sare și atinge *mai sus decât marginea superioară a fileului*, o minge provenită din serviciul advers. Contactul cu mingea se produce în spațiul dinapoia zonei de atac. Poate continua meciul?	Da, atâta timp cât contactul cu mingea s-a produs în spatele liniei de atac. **Regulile 13.3.4, 19.3.1.3**

BLOCAJUL

3.35 Un jucător al echipei A pasează greșit și mingea se îndreaptă către spațiul de joc advers. Un jucător al echipei B blochează mingea în spațiul de joc advers și o trimite în brațele ridicătorului din linia a IIa al echipei A, aflat langa fileu, mai sus decât marginea superioară a acestuia. Mingea apoi trece fileul înapoi în terenul echipei B. Cine a comis o greșeală?	„Blocajul" ridicătorului echipei A a fost neregulamentar pentru că era component al liniei a IIa. Interceptarea unei mingi trimise de un adversar este considerată blocaj dacă jucătorul se află în apropierea fileului și o parte a corpului său se află deasupra marginii superioare a acestuia. **Regulile 14.1.1, 14.1.3, 14.6.2**

3.36 Este regulamentar ca un jucător de la blocaj să depășească marginea superioară a fileului și, în spațiul de joc advers, să blocheze o pasă?	Este neregulamentar să blochezi o pasă. Totuși, este foarte important pentru arbitru să determine următoarele caracteristici ale acțiunii ridicătorului. El trebuie să știe dacă: -mingea a fost pasată paralel cu fileul (atunci este greșeală a blocajului) sau -mingea se îndreaptă spre fileu, astfel devenind o lovitură de atac (nu este greșeală la blocaj). **Regulile 14.1, 14.3**

3.37 Un jucător al echipei A blochează atacul unui jucător al echipei B. Apoi blocajul echipei B blochează blocajul echipei A. Este regulamentar să blochezi un blocaj?	Da, blocajul este acțiunea de a intercepta mingea care vine de la adversar, de aceea este regulamentar să blochezi blocajul advers. **Regula 14.1.1**

3.38 Echipa A efectuează un blocaj "cui". Înainte ca mingea să atingă podeaua pe partea echipei B, aceasta atinge piciorul (în contact cu terenul advers) al unui jucător al echipei A. Arbitrul a considerăt ca blocajul a fost regulamentar. Este corectă decizia lui?	În acest caz arbitrul a judecat corect. Dar dacă mingea ar fi lovit piciorul când era aflat cu mult deasupra solului, atunci se putea considera că sportivul a deranjat jocul adversarului; dar numai în eventualitatea că acesta din urmă ar mai fi putut juca mingea.

3.39 O minge este blocată regulamentar în spațiul de joc al echipei A și ricoșează din mâinile jucătorului de la blocaj al echipei B paralel cu fileul tot în spațiul de joc al echipei A; mingea este lovită cu un procedeu asemănător blocajului tot de un jucător al echipei B. Pe parcursul acțiunilor mingea nu a pătruns niciodată în spațiul de joc al echipei B. Cine ar trebui să primească dreptul de a servi?	Echipa A. Acțiunea celui de al doilea jucător al echipei B nu poate fi considerată blocaj pentru că mingea provenea din blocajul propriului jucător (nu era o acțiune de interceptare a mingii provenită de la adversar) De aceea se consideră că acțiunea sa este un atac neregulamentar în spațiul de joc advers. **Regulile 11.1.2, 14.1.1, 14.2, 14.3**

3.40 I se permite unui jucător să trimită mingea, provenită din preluarea propriei echipe, către spațiul advers utilizând două maini folosind un procedeu asemănător blocajului?	Da, acțiunea este regulamentară cu condiția ca la lovirea mingii să nu fie "dubla" ori prinsa și/sau aruncată. Iar contactul cu mingea trebuie să se facă în propriul spațiu de joc și nu al adversarilor.

3.41 Mingea atinge succesiv brațele și capul mai multor jucători aflați la blocaj. Se permite acest lucru?	Dacă acest lucru se petrece în timpul aceleiași acțiuni de blocaj și nu în acțiuni diferite, atunci se consideră o singură lovire a mingii și anume blocajul. După blocaj echipa mai poate juca de trei ori mingea. **Regulile 9.1, 14.2, 14.4.1**

3.42 A cui este greșeala dacă sunt executate simultan un atac neregulamentar și un blocaj neregulamentar?	Dublă greșeală. Se repetă faza. **Regulile 13.3.1, 13.3.3, 14.1.1, 14.6.1, 14.6.2**

3.43 Un jucător al liniei a IIa se află în apropierea fileului, mai jos decât marginea lui superioară și la mare distanță de un blocaj colectiv când este lovit de mingea atacată de adversari. Putem să-l considerăm blocaj neregulamentar?	Nu. Jucătorul nu facea parte dintr-un blocaj colectiv și nicio parte a corpului său nu era mai sus decât marginea superioară a fileului când a fost lovit de minge. De aceea nu putem considera acțiunea sa ca fiind blocaj. **Regulile 9.3.1, 14.1.1**

3.44 Deși o parte a corpului său se afla mai sus decât marginea superioară a fileului, contactul mingii cu un jucător de la blocaj se petrece sub banda sa superioară. Il considerăm blocaj?	Da Faptul că jucătorul avea o parte a corpului său mai sus decât marginea superioară a fileului este decisiv în luarea deciziei. Echipa va mai avea dreptul la încă trei lovituri. **Regulile 9.3.1, 14.1.1, 14.4.1**

3.45 Un jucător de la blocaj lovește mingea în cădere după ce nici o parte a corpului său nu se mai afla deasupra marginii superioare a fileului. După această acțiune face un autodublaj lovind mingea înca o data. Arbitrul fluieră greșeala "doua lovituri". Este corectă decizia?	Decizia a fost corectă. În momentul primului contact cu mingea nicio parte a corpului său nu se afla mai sus decât marginea superioară a fileului. Astfel nu putem considera acțiunea sa ca un blocaj de aceea cea de a doua lovire a fost considerată dublu contact. **Regulile 9.1, 14.1.1, 14.4.1**

3.46 Dacă se execută simultan un atac neregulamentar al unui jucător din linia a II-a și o tentativă de blocaj a Libero-ului pe care dintre ele o considerăm prima greșeală?	Atacul unui jucător al liniei a II-a *devine* neregulamentar când mingea depășește în totalitate planul vertical al fileului sau când este atinsă de blocaj. Tentativa de blocaj a Libero-ului are loc înainte ca lovitura de atac să devină efectivă. În consecință, greșeala sancționată va fi cea a Libero-ului. **Regula 19.3.1.3**

CAPITOLUL 4 – ÎNTRERUPERI ȘI ÎNTÂRZIERI

ÎNLOCUIRI

4.1 Trei jucători intră în zona pentru înlocuiri. După ce acțiunea este observată și autorizată de către arbitrul scorer antrenorul se răzgândește și decide să realizeze doar două înlocuiri. Cum va proceda al doilea arbitru în acest caz?	Antrenorului îi este permisă această acțiune atâta timp cât ea nu întârzie jocul. Astfel al doilea arbitru va proceda la înlocuirea a doi jucători. **Regulile 15.10.2, 15.10.3a, 15.10.4, 16.1**

4.2 Un jucător intră în zona de înlocuiri în timp ce al doilea, aflat în aria de încălzire, se deplasează către zona de înlocuiri. Câte înlocuiri vor fi permise conform regulamentului actual?	Momentul cererii unei înlocuiri îl reprezintă chiar intrarea jucătorului (lor) în zona de înlocuiri. În acest caz arbitrul scorer trebuie să permită doar înlocuirea jucătorului care a intrat primul în zona

	pentru înlocuiri. A doua solicitare trebuie să fie respinsă și considerată cerere nefondată. **Regulile 15.10.3a, 15.10.3b, 15.11.1.3**

4.3 Prin intrarea în zona de înlocuiri a unui jucător se solicită o înlocuire. Pentru că jucătorul nu era pregătit să intre (avea tăblița greșită, nu avea tabliță, era echipat în trening, etc.) arbitrii sancționează echipa pentru întârziere și resping înlocuirea. Imediat după înregistrarea sancțiunii pentru întârziere echipa solicită o noua înlocuire. Este permisă această a doua solicitare în cursul aceleiași întreruperi de joc?	Prima înlocuire nu a fost regulamentară și a fost refuzată. În cursul aceleiași întreruperi de joc echipa nu mai are dreptul să mai solicite o înlocuire (fără ca meciul să fie reluat). Cel puțin o fază de joc efectivă trebuie să se dispute înainte ca o echipa să mai poata solicita o întrerupere pentru înlocuire. **Regula 15.3.2**

4.4 Un jucător având o plăcuță greșită intră în zona pentru înlocuiri. Dându-și seama de greșeală se precipită spre banca pentru rezerve și schimbă plăcuța. Arbitrul acorda sancțiune pentru întârziere dar permite efectuarea înlocuirii. A procedat regulamentar?	Nu. În cadrul competițiilor mondiale și oficiale disputate sub egida FIVB jucătorul trebuie să intre în zona de înlocuiri cu plăcuța corespunzătoare jucătorului de înlocuit. În cazul nostru jucătorul avea o plăcuță greșită și deci înlocuirea trebuia respinsă și echipa trebuia sancționată pentru întârziere. **Regulile 15.10.3a, 16.1.1, 16.2**

4.5 Un jucător pășește în zona pentru înlocuiri exact în momentul fluierului pentru autorizarea serviciului. Va permite al doilea arbitru înlocuirea?	De cele mai multe ori acesta este un caz tipic de cerere nefondată: se respinge și se lasă faza să continue. Totuși dacă jocul a fost întrerupt datorită acestei solicitări (jucătorul din teren se deplasează să fie înlocuit, echipele așteaptă decizia arbitrului, etc.) situaţia trebuie să fie considerată ca o întârziere de joc. Înlocuirea nu trebuie acordată iar echipa trebuie sancționată pentru întârziere. **Regulile 15.10.3a, 16.2**

4.6 Jucătorul cu numărul 8 intră în zona de înlocuiri având plăcuța cu numărul 10. Antrenorul insistă însă ca numărul 9 să fie înlocuit. După o scurtă discuție arbitrul al doilea refuză înlocuirea și echipa este sancționată pentru întârziere. A fost corectă decizia?	Decizie corectă. Înlocuirea numărului 8 cu numărul 10 ar fi fost regulamentară. Antrenorul a insistat să fie efectuată înlocuirea lui 8 cu 9. Faptul ca jucătorul a venit cu o plăcuță greșită a facut ca arbitrul să constate o întârziere a jocului pentru care echipa va trebui sancționată. Înlocuirea trebuie refuzată.

	Regulile 16.1.1, 16.2

4.7 Un jucător se accidentează și *trebuie* înlocuit excepțional. În timpul aceleiași intreruperi de joc echipa *solicită* o înlocuire. Arbitrul al doilea permite și această înlocuire. Este corectă decizia arbitrului?	Da, decizia a fost corectă. Jucătorul este înlocuit excepțional datorită accidentării. Echipa are în continuare dreptul să *solicite* o înlocuire în cursul aceleiași întreruperi. **Regula 15.7**

4.8 Un jucător înregistrat în fișa cu poziția initială, după ce este înlocuit și apoi revine în teren, se accidentează și nu mai poate juca. Cu cine poate fi înlocuit acest jucător?	Deoarece este evident ca jucătorul nu poate fi înlocuit regulamentar el trebuie înlocuit prin procedura înlocuirilor excepționale, de oricare sportiv care nu se află în teren în acel moment cu excepția Libero-ului sau a celui schimbat de Libero. Acțiunea va fi înregistrată în foaia de arbitraj dar nu va fi însumată la numărul de înlocuiri regulamentare. **Regula 15.7**

4.9 Un jucător înregistrat în fișa cu poziția initiala se accidentează înaintea inceperii meciului. Este permisă înlocuirea acestuia înainte de începerea meciului?	Da, dar trebuie solicitată de antrenor prin folosirea semnalizării oficiale și aprobată de arbitru doi, de asemeni folosind semnalizarea oficiala, iar arbitrii trebuie să o înregistreze în foaia de arbitraj ca înlocuire regulamentară. **Regulile 7.3.2, 7.3.4**

4.10 Jucătorul cu numărul 7 al echipei A este descoperit că se află în teren în loc să se afle pe banca pentru rezerve conform fișei cu poziția inițială. Echipa deja folosise toate cele 6 înlocuiri permise de regulament până in acel moment. Atâta timp cât echipa nu mai are posibilitatea să solicite înlocuiri regulamentare care este procedura care se aplică în acest caz?	Atâta timp cât echipa A are o așezare greșită în teren, conform Regulii 15.9.2, se va proceda astfel: - se acorda un punct și serviciul echipei B; - înlocuirea greșită trebuie rectificată; - numărul 7 trebuie să iasă din teren și să intre jucătorul trecut în fișa cu poziția inițială. Această corecție nu este considerată ca o înlocuire; - toate punctele realizate de echipa A cât timp jucătorul 7 s-a aflat neregulamentar în teren trebuie anulate dar trebuie menținute punctele realizate de adversari; - nu se mai acordă vreo altă sancțiune echipei A. **Regula 15.9.2**

4.11	Al doilea arbitru trebuie să-i reamintească antrenorului că nu mai poate efectua decât o înlocuire și să-i ofere posibilitatea să aleagă una

După ce echipa B a efectuat deja 5 înlocuiri, în zona de înlocuiri se prezintă doi jucători. Cum trebuie să procedeze al doilea arbitru?	din cele două. Dacă nu a fost nici o intârziere, cealaltă înlocuire va fi respinsă și se va înscrie o cerere nefondată în foaia de arbitraj. **Regulile 15.6, 15.6, 15.11,. 16.1**

4.12 Numărul 5 reintră în teren după o înlocuire. În timpul setului se accidentează și trebuie înlocuit excepțional. Antrenorul solicită ca jucătorul schimbat de Libero, aflat pe banca pentru rezerve, să-l înlocuiască prin procedura înlocuirilor excepționale pe sportivul accidentat. Este o acțiune permisă?	Nu. Jucătorului schimbat de Libero nu-i este permis să-l înlocuiască pe sportivul accidentat. **Regula 15.7**

4.13 O echipă solicită două înlocuiri. După verificare scorerul constată faptul că o înlocuire este regulamentară iar cealaltă este neregulamentară. Cum va proceda arbitrul?	Al doilea arbitru permite ca înlocuirea regulamentară să se efectueze. Înlocuirea neregulamentară va fi refuzată. Nu are importanță în ce ordine s-au prezentat jucătorii pentru înlocuire. Cererea pentru înlocuire neregulamentară va fi sancționată pentru întârziere. Dacă este prima întârziere în meci, atunci se va acorda doar un avertisment pentru întârziere (se folosește cartonașul galben la încheietura mâinii). Dacă nu este prima, atunci echipa va fi penalizată pentru întârziere (se folosește cartonașul roșu la încheietura mâinii). **Regulile 15.6, 16.1.3**

4.14 Prin apăsarea avertizorului sonori pentru a doua oara unei echipe i se refuză solicitarea de înlocuire de către arbitrul scorer. Însă, după ce verifica foaia de arbitraj, al doilea arbitru a constatat că de fapt înlocuirea este regulamentară și recorectează situația. A fost o situație stânjenitoare. A procedat corect arbitrul?	Al doilea arbitru a procedat corect. Schimbarea unei decizii poate crea situații neplăcute pentru brigada de arbitri.

4.15 Un jucător de rezervă se află în zona pentru înlocuiri pregătit să intre. Inițial jucătorul din teren a refuzat să iasă. Poate fi considerată o întârziere? Trebuia ca înlocuirea să fie refuzata?	Da, este întârziere. Totuși, în *acest caz*, înlocuirea trebuie să fie permisă. În cazul în care un jucător de rezervă nu este pregatit să intre în teren și produce o întârziere, corecta aplicare a regulamentului este să refuzăm înlocuirea și să acordam sancțiune pentru întârziere. În cazul

	nostru un jucător din teren a cauzat această întârziere și nu un jucător de rezervă. **Regulile 16.1.1, 23.2.3**

4.16 Cum se procedează dacă jucătorii înscriși în fișa cu pozitia inițială nu corespund cu jucătorii aflați în teren?	Al doilea arbitru trebuie să prezinte antrenorului fișa cu pozitia inițiala și să-l întrebe ce are de gand să faca. Dacă antrenorul dorește să-i păstreze pe jucătorii aflați în teren, atunci el trebuie să solicite înlocuiri la scorul de 0-0. Trebuie să utilizeze semnalizarea oficială pentru a evita neînțelegerile ulterioare. Al doilea arbitru va trebui de asemenea să folosească semnalizarea oficială pentru ca publicul să înțeleagă situația. Dacă vrea ca setul să înceapă cu jucătorii din fișa inițială atunci acestia trebuie să intre în teren. Nu se acordă nici o sancțiune în acest caz. **Regulile 7.3.5.2, 7.3.5.3**

4.17 Jucătorul cu numărul 6 este pregătit să intre în teren și se află în zona de înlocuiri în timpul unei întreruperi de joc. Scorerul autorizează înlocuirea prin folosirea avertizorului sonor. În acel moment antrenorul își schimbă decizia și cere jucătorului să se întoarcă în zona de încălzire. Ar fi trebuit ca arbitrul să oblige jucătorii să efectueze înlocuirea și care ar fi procedura de urmat în acest caz?	Solicitarea înlocuirii a fost regulamentară și autorizată de scorer prin folosirea avertizorului sonor. În urma acestei cereri jocul a fost oprit. Dacă antrenorul se răzgândește nu este obligatorie efectuarea înlocuirii. Acțiunea a creat, însă, întârzierea jocului și trebuie sancționată. **Regulile 15.10.3a, 15.103c, 16.1.1**

4.18 După fluierul arbitrului pentru autorizarea serviciului un jucător intră în zona de înlocuiri. Arbitrul scorer a ignorat această solicitare și nu a oprit jocul. După finalizarea fazei, al doilea arbitru cere arbitrului scorer să înregistreze în foaia de arbitraj o cerere nefondată. A fost aceasta procedura corectă?	Al doilea arbitru a procedat corect. Acesta este un caz tipic de cerere nefondată care trebuie înregistrat în foaia de arbitraj. Dacă nu este prima cerere nefondată atunci trebuie acordată o sancțiune pentru întârziere. **Regulile 15.11.2, 16.1.1**

4.19 După fluierul arbitrului pentru autorizarea serviciului un jucător se deplasează pentru a efectua o înlocuire, dar nu apucă să intre în zona de înlocuiri. Din greșeală arbitrul scorer apasă pe	Atata timp cât greșeala a fost a scorerului nu trebuie să sancționam echipa pentru cerere nefondată sau pentru întârziere. **Regulile 15.10.3a, 15.10.3c**

avertizor sonor. Trebuie să sancționam echipa pentru cerere nefondată?	

4.20 Un jucător neînregistrat în foaia de arbitraj este descoperit în teren. Ce trebuie să facă oficialii?	Antrenorul și căpitanul echipei au datoria să verifice înregistrarea jucătorilor în foaia de arbitraj și să o confirme prin semnătura. Jucătorii neînregistrați în foaia de arbitraj care au jucat trebuie îndepărtați imediat ce s-a descoperit acest lucru și înlocuiți cu jucători înregistrați. Toate punctele realizate de echipă atât timp cât jucătorul s-a aflat în teren vor fi anulate și echipa adversă va câștiga un punct și dreptul de a servi. Dacă greșeala este constatată după sfârșitul setului atunci setul va fi pierdut de echipa care a comis greșeala. Dacă greșeala este constatată după sfârșitul meciului atunci echipa va pierde meciul pentru că a folosit în teren un jucător neînregistrat în foaia de arbitraj. **Regulile 4.1.3, 4.2.2, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.5.4, 15.9.2**

4.21 În timpul unei întreruperi, echipa A aflată la primire, solicită o înlocuire. Înlocuirea îi este acordată și se și realizează. În timpul aceleiași întreruperi echipa B este penalizată, fapt care face ca echipa să fie nevoită să efectueze o rotație cu o poziție. După această echipă solicită o nouă înlocuire. Este regulamentar acest lucru?	O fază de joc finalizată este aceea care se termină cu acordarea unui punct uneia din echipe. Punctul acordat datorită unei penalizări ca și cel obținut datorită unei greșeli de 8 secunde sunt considerate ca urmare a unei faze de joc finalizate deci cererea celei de a doua înlocuiri este regulamentară. **Regula 15.2.2**

4.22 La verificarea fișei cu poziția inițială al doilea arbitru constată că numărul Libero-ului era trecut ca jucător obișnuit, între cei 6 titulari. Arbitrul solicită antrenorului să corecteze fișa cu poziția inițială și îl informează pe scorer de acest lucru. După aceasta meciul începe. A fost corect aplicată procedura regulamentară?	Libero-ului nu i se permite să fie înscris în fișa cu poziția inițială între cei șase jucători obișnuiți și nici să se afle în teren înainte de verificarea acesteia. El trebuie să părăsească terenul până când se rezolva situația. În mod normal nu este permis să modifici un număr înscris în fișa cu poziția inițială. În acest caz, arbitrul trebuie să solicite de la antrenor o nouă și corectă fișa cu poziția initială (ea poate fi modificată doar în locul în care a fost trecut Libero-ul din greșeală). După ce arbitrul verifică așezarea jucătorilor, conform fișei corectate, poate permite Libero-ului să intre în teren. **Regula 7.3.5.2**

TIMPI DE ODIHNĂ ȘI TIMPI TEHNICI DE ODIHNĂ

4.23 Echipa B realizează o greșeală de rotație. Greșeala este descoperită mai târziu după un TTO. După aplicarea procedurilor regulamentare (anularea punctelor realizate de echipa B cât timp a fost în greșeală de rotație, reașezarea acesteia în poziție corectă, acordarea unui punct și a serviciului echipei A) ar trebui ca arbitrii să mai acorde încă o dată TTO în momentul în care una din echipe ajunge din nou la scorul pentru care deja s-a acordat TTO-ul?	Nu, nu se mai repetă un TTO deja acordat. TTO se acordă doar o singură dată când o echipa ajunge prima dată la punctul 8 sau la 16. **Regula 15.4.1**

4.24 Ce are prioritate, solicitarea unui TO cerut de antrenor sau acordarea automată a unui TTO?	Se acordă automat TTO înaintea unui TO. Dacă după TTO antrenorul mai dorește un TO atunci el trebuie să-l mai solicite înca o dată. **Regula 15.4.2**

CERERI NEFONDATE

4.25 Îi este permis unei echipe să solicite o înlocuire înainte de un TO și una după terminarea acestuia în timpul aceleiași întreruperi a jocului?	Nu. Dacă două TO pot fi cerute unul după celălalt în cursul aceleiași întreruperi a jocului, două solicitări succesive pentru înlocuire nu pot fi permise. Cea de a doua este considerată cerere nefondată. **Regulile 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3a, 15.11.1.3, 25.2.2.6**

4.26 Arbitrul al doilea autorizează un al treilea TO solicitat de antrenor. Arbitrul scorer realizează ca a fost al treilea TO și îl informează pe al doilea arbitru. Care este procedura de urmat?	În mod normal aceasta este o cerere nefondată dar în cazul nostru a devenit o întârziere a jocului. Refuzați sau întrerupeți imediat TO-ul. Informați căpitanul în joc ca a fost comisă o întârziere și echipa va fi sancționată pentru acest lucru. **Regulile 15.11.1.4, 16.1.5, 22.2.2.6**

ACCIDENTĂRI

4.27	Arbitrii trebuie să acționeze cu tact în cazul în care un jucător sîngerează. Dacă tratamentul

I se poate permite unui sportiv să joace curgându-i sânge din nas?	aplicat imediat de către medici nu-și face efectul, jucătorul trebuie să fie înlocuit sau schimbat până când sângerarea este oprită și sângele este îndepărtat de pe echipament. Jucătorului care va intra trebuie să i se acorde un timp suficient pentru a se dezechipa și a se pregăti să intre în teren. **Regulile 4.4, 15.5, 10.2, 15.10.3a, 17.1.1**

4.28 Un ridicător se lovește la genunchi. El rămâne întins pe podea în timp ce antrenorul și medicul verifică gravitatea accidentării. După aproximativ două minute de îngrijiri jucătorul se declară gata să reia jocul. Arbitrul autorizează continuarea jocului cu sportivul în teren. A fost corectă decizia arbitrului?	Decizia arbitrului a fost corectă. Pentru siguranța jucătorului care s-a accidentat arbitrul trebuie să oprească imediat jocul și să permită personalului medical să intre în teren pentru a constata gravitatea accidentării. Dacă accidentarea se dovedește destul de gravă atunci jucătorul trebuie scos din teren pentru cel puțin o fază de joc. Principiul după care trebuie să se ghideze arbitrul este acela că trebuie să ofere personalului medical timp suficient și rezonabil pentru a constata cât de gravă este accidentarea dar și să limiteze, pe cât se poate, intârzierea în luarea deciziei de înlocuire. Dacă este cazul jucătorul trebuie înlocuit regulamentar. Dacă acest lucru nu este posibil atunci trebuie să fie înlocuit prin procedura înlocuirilor excepționale.

4.29.1 (4.29/2014) După o înlocuire, jucătorul nou intrat se lovește de un coechipier și incepe să-i sângereze nasul. Care este procedura corectă de aplicat în acest caz?	Jocul trebuie oprit. În primul rând trebuie să se solicite sprijinul personalului medical. Dacă jucătorul nu-și revine atunci el trebuie să fie înlocuit regulamentar chiar dacă este a doua înlocuire în cursul aceleiasi întreruperi a jocului. Dacă nici o înlocuire regulamentară nu este posibilă atunci trebuie să fie înlocuit prin procedura înlocuirilor excepționale. **Regula 15.11.1.3**

4.29.2 (noua) Căpitanul echipei se accidentează înaintea începerii meciului. Cum trebuie tratată situația?	Procedura este în funcție de momentul accidentării. Principiul care se aplică (cf. Regulii 4.1.3) este că, după ce foaia de arbitraj a fost semnată de căpitani și antrenori (la tragerea la sorți), nu se mai poate face nici o schimbare în lista jucătorilor (excepția faptului că Libero se accidentează și antrenorul vrea să redesemneze căpitanul echipei ca noul Libero). Conform cu

	acest principiu, dacă accidentarea apare înaintea tragerii la sorți, antrenorul va desemna un nou căpitan al echipei, va pune o bandă sub numărul de pe tricoul jucătorului și va încercui numărul jucătorului în foaia de arbitraj. Acest nou căpitan va avea toate drepturile și responsabilitățile unui căpitan de echipă. Dacă accidentarea apare după tragerea la sorți antrenorul nu poate desemna un alt căpitan de echipă. Dar antrenorul va trebui să desemneze un „nou căpitan" care va prelua drepturile și responsabilitățile unui căpitan de echipă și va semna foaia de arbitraj la sfârșitul meciului. În ambele situații accidentarea trebuie inregistrata în foaia de arbitraj. **Regulile 4.1.3, 5.1, 5.2.1, 5.2.2, 19.4.2.5, 25.2.2.7**

INTÂRZIERI ALE JOCULUI

4.30 Înaintea începerii setului al treilea, primul arbitru fluieră, autorizând echipele să între în teren. Una dintre echipe nu reacționează în nici un fel. Văzând încetineala cu care răspund jucătorii la apelul său arbitrul decide să-i avertizeze pentru întârziere. Echipa intră apoi în teren. A procedat regulamentar arbitrul?	Da, a procedat corect. Echipelor trebuie să le fie solicitată ocuparea pozițiilor în teren. Dacă echipele întârzie să intre în teren arbitrul trebuie să le *avertizeze* pentru aceasta prin arătarea unui cartonaș galben la încheietura mâinii care va trebui înregistrat în foaia de arbitraj. Dacă echipa tot nu reacționează arbitrul trebuie să o *penalizeze* arătându-i un cartonaș roșu la încheietura mâinii. Dacă și această acțiune se dovedește inutilă se va judeca acțiunea echipei ca un refuz de a juca. Echipa va fi declarată forfait. În acest caz scorul va fi 0-3 (0-25 0-25 0-25). Aceeași procedură se aplică dacă refuzul apare după un TO sau TTO. **Regulile 6.4.1, 16.1**

4.31 Va fi sancționată o echipa dacă se adună în mijlocul terenului după fiecare minge câștigată?	După o faza de joc, arbitrului nu i se cere altceva decât să lase timp suficient jucătorilor să-și ocupe pozițiile pentru a pregăti faza următoare. El trebuie să permită manifestările de bucurie ale participanților cu condiția ca acestea să nu întârzie jocul. **Regulile 16.1.2, 16.1.5**

4.32 Un jucător refuză să reia jocul datorita unei pete de umezeala create de plonjonul unui coechipier. Cum trebuie să procedeze arbitrii?	Primul arbitru *nu trebuie să accepte* ca o echipa să solicite ştergerea terenului de joc deoarece regulamentul sancționează acest lucru ca și o întârziere. Stergatorii rapizi trebuie să stearga această pată de umezeală. Sportivii pot utiliza de asemenea propriile prosoape pentru acest lucru. Însă, dacă primul arbitru observă că este necesară intervenția ștergătorilor de teren, el trebuie să solicite acest lucru. În cazul unui meci în care există Comitet de Control președintele juriului îl poate autoriza pe al doilea arbitru să permita o ștergere suplimentară a podelei dacă pata este mare, temperatura depășește 25° Celsius și umiditatea este mai mare de 61%. Primul arbitrul poate lua el însuși decizia dacă nu există un Comitet de Control la acel meci. Dacă totuși echipa refuză să joace arbitrul o poate sancționa ori pentru întârziere ori pentru comportare nesportivă. **Regulile 1.5, 5.1.2.2, 6.4.1, 16.2**

4.33 În intervalul dintre doua seturi o echipa se deplasează la vestiar și revine după 5 minute. Arbitrul acordă sancțiune pentru întârziere și apoi continuă meciul. A fost o decizie corectă a arbitrului?	Întâi de toate o echipa nu poate părăsi aria de control fără permisiunea arbitrilor. Cu toate acestea, după 2 minute și 30 secunde al doilea arbitru ar trebui să mearga la vestiar și să le reamintească jucătorilor că trebuie să intre imediat în teren pentru a nu fi declarați forfait. După ce aceștia reintră în teren primul arbitru trebuie să-i sancționeze pentru întârziere. **Regulile 4.2, 6.4.1, 6.4.2, 18.1**

INCIDENTE EXTERIOARE

4.34 Cum trebuie să procedeze arbitrul dacă spectatorii întrerup meciul?	Arbitrul trebuie să oprească jocul și organizatorii sau comitetul de control trebuie să ia măsuri care să restabilească ordinea în sală. Aceasta întrerupere trebuie înregistrată în foaia de arbitraj. **Regulile 17.2, 17.3**

4.35	În acest caz a fost corectă decizia pentru că acțiunea a fost spectaculoasă, gustată de public și

O camera TV mobilă îl lovește pe un jucător, fără să îl accidenteze sau să-l deranjeze, în timpul executarii serviciului. Arbitrul lasă jocul să continue. Nu a existat nici un protest al echipei la serviciu.A fost corectă decizia arbitrului?	nu a deranjat jocul. Totuși, în astfel de situații, arbitrul trebuie să aibă în vedere că poate solicita repetarea fazei.

CAPITOLUL 5 – LIBERO

5.1 Trebuie ca Libero-ul să ceară permisiunea arbitrului doi pentru a intra în teren după verificarea poziției în teren conform fișei cu poziția inițială la începutul setului?	Toți jucătorii echipei de start trebuie să se afle în teren în momentul verificării așezării jucătorilor conform fișei cu poziția inițială. După verificarea fișei cu poziția jucătorilor de către al doilea arbitru, Libero-ul poate schimba un jucător al liniei a II-a. Echipa nu este insă obligată să înceapă meciul cu un Libero în teren. **Regulile 19.3.2.4, 19.3.2.8, 24.3.1**

5.2 O echipă a epuizat toate cele 6 înlocuiri regulamentare, are Libero-ul pe banca de rezerve și un jucător din teren tocmai a fost eliminat. Cum se va continua meciul?	Jucătorul eliminat trebuie înlocuit regulamentar. În acest caz nu se poate face acest lucru şi, de aceea, echipa va trebui declarată incompletă; astfel va pierde setul (procedura înlocuirilor excepționale nu se aplică în acest caz). **Regulile 6.4.3, 15.7, 15.8**

5.3 Îi este permis unui Libero să intre în teren, prin procedura înlocuirilor regulamentare, în locul unui jucător accidentat?	Nu. Unui Libero nu i se permite să înlocuiască regulamentar sau excepțional un jucător. **Regulile 15.5, 15.7, 17**

5.4 Un Libero, aflat în teren în locul jucătorului cu numărul 5, este eliminat. Cum procedează arbitrul pentru a continua meciul?	Dacă echipa are doi Libero antrenorul îl poate trimite imediat în teren pe cel de al doilea. Dacă echipa are un singur Libero antrenorul are mai multe opțiuni: - să îl trimită pe jucătorul cu numărul 5 înapoi în teren și să joace fără Libero pentru restul setului, sau -să redesemneze un nou Libero dintre jucătorii care sunt pe bancă în momentul redesemnării. Acesta poate intra imediat în teren în locul Libero-

	ului eliminat (atentie: aplicând procedura de redesemnare, Libero-ul eliminat nu mai poate juca pentru tot restul meciului). **Regulile 6.4.3, 19.1.1, 19.3.2, 19.3.2.8, 19.4**

5.5 Se permite, în aceeași întrerupere de joc, o schimbare care implică Libero-ul și o înlocuire de jucător?	Da, pentru că *schimbarea* nu este *înlocuire* și vice-versa. **Regulile 15.3.2, 19.3.2, 19.3.2.8**

5.6 Libero-ul, care îl schimbă pe jucătorul din poziția 1, intră în teren după fluierul arbitrului principal pentru autorizarea serviciului dar înainte de lovirea mingii pentru serviciu. Cum trebuie să procedeze arbitrul?	Dacă este prima data în meci arbitrul nu trebuie să oprească jocul. La sfârșitul fazei trebuie să-l informeze pe căpitanul în joc că nu aceasta este procedura corectă de schimbare a Libero-ului. Următoarele schimbări întârziate trebuie sancționate imediat și trebuie întrerupt jocul pentru acest lucru. ***Totuși schimbarea este permisă și Libero-ul poate intra în teren***. Insă, dacă schimbarea se face după lovitura de la serviciu, arbitrul trebuie să o sancționeze ca o greșeală de poziție. **Regula 19.3.2.5**

5.7 O echipă efectuează o schimbare neregulamentară a Libero-ului care este observată înainte de lovitura pentru serviciu. Cum se procedează în acest caz?	Dacă este observată înainte de efectuarea serviciului, al doilea arbitru trebuie să fluiere și să-l cheme pe jucător înapoi în afara terenului. Schimbarea neregulamentară va fi anulată și echipa va fi sancționată pentru întârziere. **Regulile 19.3.2.9, 23.2.3**

5.8 Arbitrul autorizeaza executarea serviciului deși în teren sunt doar cinci jucători - Libero-ul a uitat să intre în teren. Cum trebuie să procedeze arbitrii?	Arbitrul are dreptul să autorizeze serviciul doar după ce ambele echipe sunt pregătite să reia jocul și jucătorul de la serviciu este în posesia mingii. Dacă Libero-ul amână să intre în teren iar acest lucru întârzie autorizarea serviciului, atunci echipa trebuie sancționată pentru întârziere. Dacă, din greșeală, primul arbitru autorizează serviciul în aceste condiții, va trebui să oprească faza de joc și să o repete fără alte penalizări. **Regulile 7.5.1, 12.3, 19.3.2.3, 19.3.2.6**

5.9 Libero-ul, aflat în teren în locul jucătorului cu numărul 4, se accidentează și nu mai poate juca. Antrenorul decide ca jucătorul cu numărul 4 să fie redesemnat Libero. Este posibil acest lucru?	Este posibil dar nu direct. Antrenorul are dreptul să redesemneze Libero-ul dintre jucătorii care nu se află în teren *în momentul redesemnării,* cu excepția jucătorului schimbat de el. Dacă antrenorul dorește ca numărul 4 să fie redesemnat Libero atunci numărul 4 trebuie să intre în teren și apoi să fie înlocuit regulamentar. După această înlocuire el poate fi redesemnat Libero. **Regulile 19.1.3, 19.3.2.2, 19.3.2.8, 19.4.2**

5.10 Îi este permis unui antrenor să fie și Libero în același timp?	Da. Regulamentul stipulează că Libero-ul nu are dreptul să fie căpitan al echipei sau căpitan în joc. Regulamentul nu interzice Libero-ului să fie antrenor și nici să-și conduca echipa dinapoia liniei de restricție a deplasării antrenorului. **Regula 5.2.3.4**

5.11 Din greșeală un Libero face o schimbare cu un jucător și părăsește pentru foarte scurt timp terenul. Arbitrul asistent scorer nu apucă să înregistreze schimbarea când ei își dau seama de greșeală și revin rapid în poziția inițială. Trebuie să fie obligați să realizeze schimbarea pe care o generaseră?	Regula 19.3.2.1 stipulează că între două schimbări cu Libero trebuie să se dispute o faza de joc finalizată. În acest caz, a fost clar o eroare care a fost reparată și nu trebuie să fie considerată o greșeală. **Regulile 19.3.2.1, 19.3.2.2**

5.12 O echipă uită să schimbe Libero-ul când acesta efectuează o rotație din zona 5 în zona 4. După 3 puncte primul arbitru realizează că Libero-ul se află într-o poziție neregulamentară. Care este decizia corectă a arbitrului?	Libero-ul nu se află în poziție neregulamentară până ce jucătorul de la serviciu nu servește. Când un jucător, corect înregistrat în foaia de arbitraj, se află în poziție greșită în teren, acest lucru trebuie sancționat cu acordarea unui punct și a serviciului echipei adverse; apoi trebuie modificată poziția în teren conform fișei cu poziția inițială și trebuie anulate punctele realizate de echipă în poziție greșită. **Regulile 15.9, 19.3.1.1, 26.2.2.1, 26.2.2.2**

5.13 În timpul încălzirii oficiale singurul Libero al echipei se accidentează. Poate fi redesemnat ca Libero Capitanul echipei?	Dacă o echipa are doi Libero, antrenorul poate schimba Libero accidentat cu *al doilea Libero*, imediat. Dacă și *al doilea Libero* se accidentează, ori dacă echipa are un singur Libero, antrenorul poate redesemna un nou Libero dintre jucătorii

	care nu sunt în teren în momentul redesemnării. Este adevărat că un Libero nu are dreptul să fie căpitan al echipei sau căpitan în joc. În acest caz este totuși posibil pentru căpitanul de echipă să renunțe la drepturile și datoriile sale de capitan pentru a fi redesemnat ca Libero. Acest lucru trebuie consemnat în foaia de arbitraj. **Regulile 5, 19.2, 19.3.2.8, 19.4.2.5**

5.14 Un Libero este schimbat din teren și apoi retrimis în locul altui jucător fără să se fi jucat o fază finalizată. Este permis acest lucru?	Nu. Acesta este un caz tipic de *schimbare neregulamentară a Libero-ului*. Al doilea arbitru trebuie să respingă cea de a doua schimbare și primul arbitru să acorde sancțiune pentru întârziere. Este datoria arbitrului scorer asistent să urmărească schimbările Libero-ului. În acest caz el trebuie să semnalizeze acest lucru imediat ce se întâmplă și nu să aștepte executarea serviciului. **Regulile 19.3.2.9 23.2.3**

5.15 Un Libero este schimbat în teren de un jucător obișnuit. După serviciu, în timpul fazei de joc o a doua minge pătrunde în teren și faza este repetată. Înainte de a se repeta serviciul, Libero-ul intră în teren în poziția 6. Al doilea arbitru îi solicită să iasă din teren. A fost corectă acțiunea arbitrului 2?	Da, a fost corectă. Acesta este un caz tipic de schimbare neregulamentară a Libero-ului pentru că nu a existat o faza de joc finalizată între două schimbări ale Libero-ului. Arbitrul trebuie să respingă cea de a doua schimbare și să acorde sancțiune pentru întârziere. **Regula 19.3.2.1**

5.16 Un Libero al uneia dintre echipe se accidentează și al doilea arbitru permite medicului și antrenorului să intre în teren pentru a constata gravitatea acesteia. Ei decid că trebuie schimbat și îl trimit in teren pe jucătorul care fusese schimbat. După ce jucătorul obisnuit a intrat deja în teren, Libero-ul anunță că și-a revenit și dorește să intre din nou în joc. Arbitrii au permis acest lucru și au continuat jocul. A fost corectă decizia arbitrului?	Nu, nu ar fi trebuit să permita revenirea Libero-ului în teren. Chiar dacă a fost vorba de o accidentare, Libero-ul putea fi schimbat prin procedura schimbărilor obișnuite. De asemenea Libero-ul avea dreptul să joace până când *devenea* sau era *declarat* inapt pentru joc. Conform regulamentului arbitrul trebuie să respingă cea de a doua schimbare și să acorde sancțiune pentru întârziere. **Regulile 19.3.2.1, 19.3.2.8**

5.17 Un Libero se accidentează la braț și în locul său este redesemnat un nou Libero. Pentru restul meciului Libero-ul accidentat se așează pe banca pentru rezerve. Este regulamentar acest lucru?	Da, dacă jucătorul prin *prezența sa nu pune în pericol sau nu stânjenește jocul echipelor.* Acest lucru este hotărâtor pentru a se decide dacă este regulamentară sau nu prezența sa pe banca pentru rezerve. Jucătorului i se poate permite să

	ia loc pe banca pentru rezerve. Dacă jucătorul trebuie să primească îngrijiri medicale atunci doctorul echipei este îndrumat să le acorde în spatele băncii pentru rezerve sau în alt loc în afara ariei de control care să ofere siguranță. **Diagrama 1a și definițiile**; **Regula 19.3.2.8**

5.18 Când este permisă o dublă schimbare a Libero-ului în cursul aceleiași întreruperi a jocului?	În mod normal între două schimbări succesive ale Libero-ului trebuie să se desfășoare o faza de joc finalizată. Totuși în cazul în care echipa adversă este *penalizată* și acest lucru face ca Libero-ul să efectueze o rotație în poziția 4, atunci o dublă schimbare este permisă pentru că nu este o opțiune a echipei ci este o cerință a regulamentului (Libero-ul nu trebuie să facă parte din jucătorii liniei de atac). *Acordarea unei penalizări este acum considerată ca o fază de joc finalizată.* **Regula 19.3.2.1**

5.19 Un Libero se plânge că nu se simte bine. În acest caz este permis să se redesemneze alt Libero?	În cazul în care echipa are doi Libero, dacă *Libero ul în joc* se îmbolnăvește sau se accidentează el poate fi schimbat imediat de *al doilea Libero.* În cazul în care o echipă nu are decât un singur Libero sau și *al doilea Libero* devine inapt de juca în timp ce se află în teren el poate fi schimbat prin procedura de redesemnare. **Regulile 19.3.2.2, 19.3.2.8**

5.20 Un scorer înregistrează numărul 15 pentru un Libero în loc de numărul 5 cât avea acesta pe tricou. Antrenorul și căpitanul semnează foaia de arbitraj în care se află lista cu membrii echipei. Ce se va intampla când se va descoperi greșeala?	Aceasta este o greșeală administrativă care nu trebuie să aibă consecințe asupra echipei. Scorerul va corecta greșeala în rubrica "Observații" din foaia de arbitraj. **Regula 19.1.2**

5.21 În primul set al meciului Libero-ul echipei joacă cu un echipament având aceleași culori și design ca și ceilalți coechipieri. Înaintea începerii setului al doilea antrenorul echipei B protestează față de acest lucru. Care este decizia corectă?	Deoarece tricoul nu are nici o influență asupra desfășurarii jocului se păstrează rezultatul primului set. Totuși Libero-ul va fi obligat să-și schimbe tricoul. **Regula 19.2**

5.22 Doi jucători, în încercarea de a bloca un atac advers, sar în apropierea fileului ajungând mai sus decât marginea lui superioară. Între cei doi, se afla un Libero care la rândul lui sare dar nu are nici o parte a corpului mai sus decât marginea superioară a fileului. Cu toate acestea arbitrul al doilea fluieră sancționând o tentativă de blocaj a Libero-ului. A fost o decizie corectă?	Decizia nu a fost corectă. Deoarece Libero-ul, în săritura sa, nu a depășit cu nici o parte a corpului marginea superioară a fileului, nu putem considera aceasta ca o tentativă de blocaj. **Regulile 14.1.1, 14.1.2, 14.1.3**

5.23 Un Libero este schimbat și iese din teren. Jucătorul de la serviciu este sancționat pentru întârzierea efectuării serviciului (8 secunde). Poate reintra Libero-ul în teren?	Această fază va fi considerată acum ca o faza de joc finalizată. De aceea i se va permite Libero-ului să intre în teren. **Regulile 19.3.2.1, 19.3.2**

5.24 Antrenorul îl declară pe Libero inapt de joc și dorește să redesmneze un alt jucător ca Libero. Pe cine poate el redesemna ca nou Libero?	Cu excepția jucătorului schimbat de Libero orice jucător aflat pe banca pentru rezerve *în momentul solicitării redesemnării* poate deveni Libero. În acest caz Libero-ul inițial nu mai poate intra în teren pentru tot restul jocului. Dacă antrenorul dorește ca jucătorul schimbat de Libero să fie redesemnat în locul acestuia, el trebuie să solicite o înlocuire regulamentară a sportivului. **Regulile 19.3.2.8, 19.4.2.1, 19.4.2.4**

CAPITOLUL 6 – CONDUITA PARTICIPANȚILOR

6.1 Un arbitru acordă direct un cartonaș galben unui jucător pentru o conduită nesportivă minoră. Poate proceda în acest fel arbitrul fără un avertisment verbal prealabil?	Aceasta este o acțiune regulamentară a unui arbitru. Primul arbitru este cel care decide modul în care se acordă sancțiunile pentru comportare nesportivă. Cartonașul galben trebuie înregistrat în foaia de arbitraj. Arbitrul poate avertiza echipa prin intermediul căpitanului (etapa 1) dacă o conduită nesportivă minoră nu este foarte gravă. Pe de altă parte, arbitrul poate trece direct la etapa 2 (cartonaș galben) dacă consideră conduita destul de gravă. Arbitrul are autoritatea să sancționeze direct cu cartonaș galben o conduită nesportivă minoră.

	Regulile 21.1, 21.2

6.2 Un jucător trage de fileu în incercarea de a înșela arbitrii. Arbitrul al doilea fluieră această atingere de fileu și astfel se acordă punct echipei adverse. Primul arbitru acordă și un cartonaș galben jucătorului. Este corectă sancțiunea pentru acest tip de fraudă?	Decizia arbitrului unu nu a fost corectă. Echipa adversă câștigă un punct datorită atingerii neregulamentare (atingerea intenționată a fileului este o acțiune neregulamentară) a fileului. Apoi jucătorul trebuia să fie penalizat (cartonaș roșu: punct și serviciu la adversari) pentru conduită nesportivă - încercarea de a înșela arbitrii. **Regulile 21.2.1, 21.3**

6.3 Antrenorul echipei se ridică de pe banca pentru rezerve și își mișcă brațele în semn de dezgust față de decizia arbitrului. Este permis acest lucru?	Antrenorului trebuie să i se permită să-și exprime anumite trăiri emoționale normale. Dacă arbitrul consideră că exprimarea a depășit anumite limite, devenind o *conduită nesportivă minora (etapa2)*, el poate acorda cartonaș galben. Dacă se repetă acest comportament atunci trebuie penalizat cu cartonaș rosu pentru *conduita nesportivă*. Dacă acțiunea se petrece în timp ce punctul se joacă atunci trebuie să se aștepte finalizarea fazei de joc și abia apoi să penalizeze antrenorul. Penalizarea acordată va fi contabilizată în plus față de rezultatul fazei de joc. **Regulile 5.2, 21.1, 21.2, 21.3**

6.4 Arbitrul acordă, în intervalul dintre seturi, o penalizare (cartonaș rosu) unui jucător al echipei A. Echipa jucătorului penalizat trebuia să servească prima în noul set. Cum se procedează?	Sancțiunile acordate în intervalul dintre seturi își au efectul în setul următor. Astfel arbitrul ar trebui să semnalizeze, înainte de primul serviciu, faptul că acorda o penalizare jucătorului echipei A. Ca urmare echipa B câștigă un punct, efectuează o rotație și apoi are dreptul de a servi. Regula 21.5. În cazul în care trebuie penalizate ambele echipe atunci prima va fi penalizată echipa la serviciu și apoi cea de la primire. Mai jos este un rezumat al sancțiunilor posibile de acordat între seturi și ceea ce trebuie trecut în foaia de arbitraj în aceste cazuri: - Avertisment acordat unui jucător al echipei la serviciu (cartonaș galben). Nu este o penalizare (nu se acordă punct echipei adverse) dar trebuie înregistrat în foaia de arbitraj; - Avertisment acordat unui jucător al echipei la primire (cartonaș galben). Nu este o penalizare (nu

	se acordă punct echipei adverse) dar trebuie înregistrat în foaia de arbitraj. - Penalizare (cartonaș rosu) acordată numai unui jucător al echipei de la serviciu. Echipa la primire câștigă un punct, efectuează o rotație și va servi. - Penalizare (cartonaș rosu) acordată numai unui jucător al echipei de la primire. Echipa la serviciu câștigă un punct. - Penalizări (cartonașe roșii) acordate ambelor echipe în aceeași pauză dintre seturi indiferent de ordinea în care acestea comit greșeala. Prima se penalizează echipa la serviciu și astfel se acordă un punct echipei la primire. Apoi echipa la primire efectuează o rotație și apoi imediat va fi penalizată la rândul ei. Astfel, echipa care inițial fusese la serviciu primește un punct, efectuează o rotație și urmează să servească cu al doilea jucător potrivit ordinii la serviciu. Scorul va fi 1-1. Atenție, în cazul unor duble penalizări în timpul meciului, scorul va fi contabilizat numai după ce ambele echipe au fost penalizate. Astfel dacă penalizările se acordă la scorul de 24-25, atunci nu se va termina setul la scorul de 24-26 ci se va penaliza și cealaltă echipă, scorul după ambele penalizări devenind 25-26.

6.5 La sfârșitul unei faze de joc ridicătorul echipei trage de fileu. Este aceasta o greșeală?	Conform regulii 21.3 arbitrul are autoritatea să sancționeze participanții la joc conform cu gravitatea conduitei incorecte comise. Tragerea de fileu poate fi ca urmare a exprimării emoționale a unei dezamăgiri în jocul echipei și poate fi controlată prin arta de a arbitra. În anumite cazuri însă tragerea de fileu poate fi considerată și *conduită nesportivă*. În condiții normale, atâta timp cât această tragere de fileu nu a fost ca urmare a unei încercări de înșelare a arbitrilor, atunci ea nu ar trebui sancționată cu penalizare pentru *conduită nesportivă*. **Regulile 21.2, 21.2.1, 21.3**

6.6 Un jucător se îndreaptă către arbitru gesticulând și tipând chiar și după ce a fost avertizat. Cum trebuie să judecam acțiunea sa?	Acțiunea sa trebuie considerată *conduită ofensatoare* care trebuie sancționată cu eliminare (cartonaș galben și roșu arătate împreună în

	aceeași mână) şi astfel jucătorul eliminat nu va mai putea juca pe durata setului în curs. **Regulile 21.1, 21.2, 21.3**

6.7 Un jucător este eliminat direct fără o avertizare prealabilă. Cum trebuie să judecăm cazurile de conduită nesportivă minoră apărute după această sancțiune?	Primul arbitru trebuie să încerce să prevină ca o conduita incorecta să atinga pragul sancționabilității. Totuși dacă un jucător are evident o *conduita ofensatoare* poate fi eliminat direct de arbitru (cartonașe galben și roșu împreună) fără o avertizare prealabilă. După aceea primul arbitru poate acorda avertismente altor membri ai echipei. Dar o dată ce a fost arătat un cartonaș galben (pentru conduita incorecta) unei echipe atunci el nu mai poate fi arătat din nou unui alt membru al aceleiași echipe în acel meci. **Regula 21**

6.8 După meci căpitanul unei echipe are o conduită nesportivă la adresa arbitrului. Cum trebuie să procedeze arbitrul?	Jucătorul trebuie sancționat într-un fel. La nivelul competițiilor FIVB un meci nu se consideră terminat imediat după ultimul fluier al arbitrilor. O *conduită nesportivă* a unui membru al echipei trebuie raportată Juriului Jocului și înregistrată în rubrica "Observatii" din foaia de arbitraj. Comitetul de Control al Competiției are la dispoziție un set de sancțiuni, inclusiv suspendarea acestuia de la competiția respectivă.

6.9 Libero-ul se află în teren și jucătorul schimbat de el se află pe banca pentru rezerve. Primul arbitru îi acordă o penalizare jucătorului de pe bancă. Jucătorul nu se potolește și aplaudă decizia arbitrului. Arbitrul îl sancționează cu eliminare. Acesta continuă comportarea incorectă și este descalificat. Cum se va proceda în acest caz?	Jucătorul eliminat sau descalificat trebuie imediat înlocuit regulamentar. Procedura este următoarea: - Libero-ul trebuie să părăsească terenul, apoi - Jucătorul înlocuitor trebuie să intre în zona de înlocuiri având asupra lui plăcuța (cu numărul jucătorului eliminat/descalificat pe care îl înlocuiește), plăcuță pe care i-o va înmâna arbitrului doi în timp ce scorerul înregistrează înlocuirea regulamentară; - Libero-ul se poate întoarce în joc numai după ce o fază a fost finalizată. În foaia de arbitraj se va înregistra scorul la care s-a acordat eliminarea și sau descalificarea. **Regulile 6.4.3, 15.8**.

CAPITOLUL 7 – ARBITRII ȘI RESPONSABILITĂȚILE LOR

7.1 Al doilea arbitru îl atenționează pe antrenorul unei echipe să nu mai discute cu scorerul și să nu-i mai distragă atenția de la activitatea sa. A procedat corect arbitrul al doilea?	În spiritul artei de a arbitra, dacă o asemenea situație poate fi rezolvată astfel de al doilea arbitru, atunci ea este permisă. **Regula 23.3.2.2**

7.2 Îi este permis unui jucător de rezervă să stea așezat pe podea în interiorul ariei de încălzire sau este obligat să stea în picioare ori să facă stretching?	Jucătorilor nu li se cere să stea în picioare în aria de încălzire. În aceasta arie nu li se permite să stea pe bănci, pe scaune, pe bare, pe spaliere sau sprijiniți de pereți. **Regulile 4.2.1, 4.2.3, 24.2.4, 24.2.5**

7.3 Îi este permis unui antrenor să întrebe scorerul de cate TO a beneficiat echipa adversă?	Scorerul nu ar trebui să-i răspundă antrenorului. În mod normal antrenorilor nu li se permite să ceară scorerului nici un fel informații, de orice natură ar fi ele. Totuși dacă se folosește o tabelă electronică pe care nu sunt trecute numerele întreruperilor regulamentare, atunci antrenorului i se permite să solicite informații cu condiția ca acestea *să privească propria echipă* și să nu întârzie jocul sau să disturbe activitatea scorerului. **Regula 25.2.2**

7.4 Mai poate căpitanul echipei la sfârșitul meciului să înscrie o contestație în foaia de arbitraj cu privire la aplicarea unei reguli de joc dacă în timpul meciului nu l-a informat și nu si-a rezervăt dreptul de a face acest lucru arbitrului principal?	Dacă în momentul incidentului, căpitanul în joc nu l-a notificat pe arbitru că dorește să conteste aplicarea unei anumite reguli de joc, atunci, la sfârșitul meciului, el nu mai are dreptul de a înregistra o contestație scrisă în foaia de arbitraj. **Regulile 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4**

7.5 Este posibil ca o decizie de arbitraj să fie schimbată chiar și după sfârșitul setului?	Da. Până la începutul setului următor arbitrilor li se permite să schimbe o anumită decizie dacă și-au dat seama că au greșit. Scorul va fi modificat în concordanță cu noua decizie.
7.6 După ce a treia solicitare de TO în același set este respinsă, antrenorul trimite un jucător în zona de înlocuire. Este permisă înlocuirea?	Dacă solicitarea de înlocuire a fost cerută înainte de fluierul arbitrului pentru repunerea mingii în joc atunci înlocuirea va fi permisă. Doar TO a fost o cerere nefondată. Solicitarea pentru al treilea TO

	va fi trecută în foaia de arbitraj ca cerere nefondată. **Regulile 15.1, 15.2.1, 15.11, 16.1, 16.2, 24.2.6, 24.2.7**

7.7 După ce arbitrul al doilea invită jucătorii să intre în teren, antrenorul echipei B analizează așezarea echipei și abia apoi remite fișa cu poziția inițială a echipei sale. Primul arbitru sancționează echipa B pentru întârziere. A procedat corect arbitrul?	Arbitrul a greșit când a permis echipelor să intre în teren înainte ca antrenorul echipei B să remită fișa cu poziția inițială. Echipa se face vinovată de întârzierea jocului iar atitudinea antrenorului, care a profitat de situația existentă, trebuie sancționată pentru conduită nesportiva. Vor fi aplicate sancțiunile corespunzătoare.

7.8 O echipă își consumă TO-urile în colțul suprafeței de joc foarte aproape de aria de încălzire. Este permis acest lucru?	Nu. Regula 15.4.4 stipulează că echipa trebuie să se deplaseze în timpul TO-urilor în zona liberă, cât mai aproape de propria bancă pentru rezerve. Al doilea arbitru trebuie să comunice echipei să meargă lângă banca de rezerve. **Regula 15.4.4**

7.9 Antrenorul secund se deplasează lânga linia laterală pentru a descoperi unde se află o pată de umezeală. Primul arbitru îl cheamă pe căpitanul în joc și îi cere să-i spună antrenorului secund să se așeze pe banca pentru rezerve. A luat primul arbitru decizia bună?	Decizia arbitrului unu a fost corectă. Antrenorul secund trebuie să stea pe banca pentru rezerve și nu are dreptul să intervină în timpul meciului. Doar antrenorul are dreptul să se deplaseze în lungul liniei care limitează (reglementează) posibilitatea deplasărilor sale. **Regulile 5.2.3.4, 5.3.1**

7.10 După o faza de joc antrenorul îl întreabă pe al doilea arbitru dacă jucătorul care se pregătește să servească este cel corect. Arbitrul verifică așezarea echipei împreună cu scorerul și transmite antrenorului că jucătorul de la serviciu este cel care trebuie să servească. Se continuă apoi meciul. Este corectă desfășurarea de fapte?	Procedura nu a fost regulamentară. Singurul membru al echipei care are voie să vorbească cu arbitrii este căpitanul în joc. Astfel antrenorul nu este autorizat să vorbească cu arbitrul. Primul arbitru ar fi trebuit să-l cheme pe căpitanul în joc și să-i transmită antrenorului, prin intermediul său, solicitarea de a nu se mai adresa arbitrilor. **Regula 5.1.2.**

CAPITOLUL 8 – CAZURI SPECIALE

8.1	Arbitrul trebuie să mențină un ritm constant pe tot parcursul jocului. Arbitrul nu trebuie să

Echipa B încetinește intenționat ritmul (tempo-ul) jocului. Cum trebuie să reacționeze arbitrul?	permită nici unui factor exterior sau interior să influențeze desfășurarea jocului cu alt tempo decât cel adecvat și astfel să împieteze asupra performanței uneia dintre echipe. Aceasta este o altă față a artei arbitrajului.

8.2 Un prosop al unui jucător al echipei B cade în terenul echipei în timpul unei faze de joc. Cum trebuie să reacționeze arbitrul?	Dacă, după parerea arbitrului, situația prezintă pericol de accidentare, el trebuie să oprească imediat jocul și să repete faza de joc. Dacă prosopul nu poate influența desfășurarea fazei atunci nu este nevoie să oprească jocul și să repete faza. **Regula 17.2**

8.3 După ce lumina a fost oprită, un joc se reia în altă sală. Care este procedura în cazul unui jucător din formația inițială care a fost descalificat în setul cu care se va relua meciul?	Regula 17.3.2.2 stipulează că setul unui meci reluat pe un alt teren decât cel pe care s-a început trebuie să fie anulat și apoi rejucat cu aceiași jucători și cu aceeași formație inițială (cu excepția jucătorilor eliminați sau descalificați). Când un astfel de set este reluat atât jucătorii eliminati cât și jucătorii descalificați nu vor mai avea dreptul să joace. Un alt jucător care a fost inițial trecut în foaia de arbitraj trebuie să ia locul acelui jucător în fișa cu poziția inițială a acelui set. Mai mult decât atât, toate celelalte sancțiuni înregistrate în foaia de arbitraj până în momentul în care s-a întrerupt lumina trebuie reînregistrate pentru noul set reluat. **Regula 17.3.2.2**

8.4 În timp ce încearca să reia o minge, care se îndreapta prin spațiul exterior către zona liberă a adversarilor, un jucător se agață de stâlp pentru a se întoarce mai repede. Putem considera acesta un caz de lovitură ajutată?	Nu. Atâta timp cât jucătorul nu se afla în contact cu stâlpul în momentul jucării mingii atunci acțiunea sa este regulamentară. **Regula 9.1.3**

8.5 După o înlocuire, un arbitru revine asupra deciziei și acordă punctul și serviciul celeilalte echipe. Datorită acestui lucru antrenorul solicită anularea înlocuirii. Este permis acest lucru?	Deoarece arbitrul a schimbat decizia inițială, decizie care determinase înlocuirea, solicitarea antrenorului trebuie acceptată în spiritul jocului. Nu se va înregistra nici o înlocuire pentru acea echipă.

Cazurile de mai sus au fost prelucrate pentru a fi mai scurte, mai ușor de citit și mai ușor de înțeles - pentru a fi astfel mai accesibile unei largi audiențe. Cazurile următoare sunt asemănătoare cu unele de mai sus dar sunt prezentate în versiune extinsă pentru a permite o analiză mai detaliată a acțiunii așa cum a avut ea loc în mod real.

CAPITOLUL 9-CAZURI EXTINSE

9.1. (9.0/2014) Un jucător pasează, în așa fel încât mingea putea pătrunde în spațiul advers chiar dacă nu ar fi lovită și de ridicătorul propriei echipe. Ridicătorul ar fi putut juca mingea regulamentar. Un jucător din blocajul advers atinge mingea, pe deasupra fileului, înainte ca aceasta să poată fi jucată de ridicător. Arbitrul fluieră greșeala blocajului. Este corectă decizia arbitrului?	Decizia arbitrului a fost corectă pentru ca blocajul a fost neregulamentar. Jucătorilor de la blocaj nu li se permite să atingă mingea pe deasupra fileului în spațiul advers înaintea atacului, cu excepția cazului în care, în opinia arbitrului, nici un jucător al echipei în atac nu mai poate continua jocul în vreun fel. **Regula 14.3**

9.2. (9.1/2014) Un ridicător din linia a doua atacă o minge aflată complet mai sus decât marginea superioară a fileului. În același timp cu lovitura de atac, un jucător advers aflat într-o acțiune de blocaj, depășește marginea superioară a fileului în spațiul de joc al ridicătorului și atinge mingea. Care trebuie să fie decizia corectă a arbitrului?	Decizia corectă este dublă greșeală. Atacul jucătorului din linia a doua este neregulamentar. Blocarea unei mingi în același moment cu atacul este de asemenea neregulamentară pentru că a fost realizată în *spațiul de joc advers*. Dacă atingerea mingii s-ar fi facut după lovitura ridicătorului atunci doar atacul ar fi fost neregulamentar. Dacă atingerea simultană a mingii era realizată *deasupra* fileului, unde ambele echipe au dreptul să o joace, atunci doar greșeala atacului trebuia penalizată. **Regulile 13.3.3, 14.3, 14.6.1, Diagrama 7**

9.3. (9.2/2014) Un jucător al echipei A trimite mingea pe deasupra fileului în spațiul de joc advers, unde un jucător al liniei a doua a echipei B sare și lovește mingea mai sus decât marginea superioară a fileului într-o acțiune de blocaj. Un atacant al echipei A atinge mingea pe deasupra fileului în spațiul de joc advers într-o acțiune cu două mâini ca la blocaj. Ambii jucători ating mingea în același	Decizia arbitrului a fost corectă. Deși atacantul echipei A lovește mingea cu două mâini ca în cazul unui blocaj el realizează un atac și nu un blocaj. Blocajul este interceptarea mingii care vine de la adversar și nu care vine din propriul spațiu de joc (**Regula 14.1.1**). Dacă primul contact în spațiul de joc advers ar fi fost al atacantului echipei atunci trebuia fluierată greșeală a atacului (**Regula 13.3.1**). Pe de altă parte jucătorul din linia a doua a echipei B blochează o minge mai sus decât

timp. Arbitrul decide că este dublă greșeală. A fost corectă decizia arbitrului?	marginea superioară a fileului (**Regula 14.1.1**). Acest lucru este neregulamentar fiind o greșeală de blocaj (**Regula 14.6.2**). Dacă jucătorii ating mingea în același timp atunci este considerată dublă greșeală. În cazul acestor situații foarte complicate arbitrul trebuie să fie foarte atent. Dacă atacantul atinge primul mingea atunci el greșește iar dacă blocajul atinge la rândul lui primul mingea atunci este greșeala lui. **Regulile 13.3.1, 14.1.1, 14.6.2**

9.4. (9.3/2014) Jucătorul cu numărul 6 al echipei A este descalificat și înlocuit regulamentar cu numărul 7. Acesta a fost prima înlocuire din acel set iar pe banca mai erau trei jucători de rezervă. În următoarea fază meciul este oprit pentru că jucătorul cu numărul 7 al echipei se accidentează și nu mai poate continua jocul. Arbitrul autorizează înlocuirea jucătorului prin procedura înlocuirilor excepționale. Îi este permisă arbitrului realizarea acestei secvențe de acțiuni?	Regula 15.8 stipulează că "jucătorii eliminați sau descalificați trebuie înlocuiți regulamentar". Dacă această acțiune nu este posibilă atunci echipa este declarată "incompletă". În prima acțiune s-a desfășurat o înlocuire regulamentară. După ce s-a finalizat înlocuirea toți jucătorii din teren au dreptul să joace. Apoi a intervenit următorul eveniment, accidentarea jucătorului cu numărul 7. Chiar dacă jucătorul cu numărul 7 nu mai poate fi înlocuit regulamentar, el poate fi înlocuit prin procedura înlocuirilor excepționale datorită accidentării. **Regulile 15.7, 15.8**

9.5 (9.4/2014) Într-o echipa R2 și R5 sunt cei mai buni atacanți. Pe parcursul unui set R5 este înlocuit iar după un timp el revine în teren. Mai târziu, pe când el se află în prima linie, se accidentează și trebuie înlocuit excepțional. Când antrenorul îl vede intins pe teren și își dă seama că este o accidentare grava îi solicită Libero-ului să intre în teren în locul jucătorului R2. Acum Libero-ul se află în apărare în locul lui R2 iar R2 se află pe bancă. Constatându-se între timp că R5 nu mai poate continua jocul, antrenorul decide ca înlocuirea excepțională să se facă cu R2, aflat pe banca. Este regulamentară această succesiune de acțiuni?	Nu este regulamentară. R2 nu îl poate înlocui pe R5 pentru că el era în teren în momentul accidentării. Jucătorul accidentat poate fi înlocuit excepțional (antrenorul poate folosi oricare jucător aflat pe banca pentru rezerve în *momentul accidentării*, cu excepția Libero-ului sau a jucătorului care l-a schimbat pe acesta). Alte acțiuni ale antrenorului trebuie să fie facute dupa executarea înlocuirii excepționale. **Regula 15.7**

9.6. (9.5/2014) Înainte de începerea celui de-al doilea set, verificând fișa cu poziția inițială, al doilea arbitru a observat o discrepanță între formația scrisă pe fișa	Decizia arbitrilor de anulare a solicitării celei de a doua înlocuiri a fost corectă. Problema a provenit din faptul că înlocuirea de la începutul setului *nu a fost executată conform procedurii* de către cei doi

cu poziția inițială și jucătorii din teren ai echipei A. În poziția I se află jucătorul cu nr. 5 și nu jucătorul cu nr.7 așa cum era trecut în fișa cu poziția inițială. Arbitrul a atras atenția antrenorului care a decis să înceapă setul cu formația din teren. Pentru aceasta el a fost nevoit să efectueze o înlocuire regulamentară la scorul de 0-0. Înlocuirea *nu a fost efectuată conform procedurii,* ci doar înregistrata în foaia de arbitraj. În acelasi timp, Libero-ul l-a schimbat pe jucătorul cu nr. 5. Trei rotații mai târziu, când Libero-ul ar fi trebuit să ajungă în poziția IV, el a fost schimbat de jucătorul cu nr. 7. Antrenorul a cerut o înlocuire a jucătorului nr. 5 cu nr. 7. După efectuarea înlocuirii primul arbitru și-a dat seama că a fost o greșeală, pentru că această înlocuire avusese loc deja la scorul de 0-0. După o scurtă discuție cu căpitanul în joc, arbitrul a anulat această înlocuire care deja se efectuase la începutul setului. Jocul a continuat fără nicio altă sancțiune. A fost aceasta o procedură corectă?	jucători și datorită acestui lucru antrenorul și jucătorii au omis-o și de aceea ulterior au oprit meciul fără niciun motiv. Atâta timp cât jocul a fost oprit pentru cateva minute, trebuia acordată echipei o sancțiune pentru întârziere. Acțiunea de la 0-0 este una dintre situațiile în care antrenorul ar trebui să *facă semnalizarea oficială* pentru cererea de înlocuire a unui jucător, cu scopul de a evita neînțelegerile.

9.7(9.6/2014) Primul arbitru fluieră pentru autorizarea serviciului în timp ce un jucător de rezervă se apropie (dar nu intră) de zona de înlocuiri. Scorerul acționează greșit avertizorul sonor neținând cont de fluierul primului arbitru. Jucătorul de rezervă își dă seama că acțiunea sa este târzie și revine pe bancă. Jocul se oprește iar jucătorul (din teren) ce urma a fi înlocuit se îndreaptă către zona de înlocuiri. Care ar trebui să fie procedura corectă a arbitrilor în această situație?	Primul arbitru trebuie să opreasca faza de joc. Chiar dacă nu a fost o cerere efectivă de înlocuire, jocul a fost întârziat de către jucătorul din teren, care a crezut ca va fi înlocuit. Astfel echipa sa trebuia sancționată pentru întârziere. Echipa ce urmează la serviciu se va stabili în urma aplicării sancțiunii de întârziere. Dacă primul arbitru nu ar opri faza de joc, echipa respectivă ar comite greșeală de poziție după execuția serviciului. În noua procedura a înlocuirilor de jucători, scorerul trebuie să acorde o atenție sporita cererilor de înlocuire. A fost o greșeală a scorerului care a acționat avertizorul sonor fără să fi fost facută o cerere reală de înlocuire. **Regulile 15.11.2, 16.1.1**

9.8 (9.7/2014) Un jucător de rezervă se apropie de zona de înlocuiri dar nu intră în interiorul ei. Primul arbitru fluieră, autorizând serviciul, dar scorerul nefiind atent la poziția jucătorului, acționează avertizorul sonor. Jucătorul, realizând ca a întârziat, se întoarce pe banca pentru rezerve. Faza de joc nu a fost oprita. După ce faza a fost finalizata, al doilea	Cel de-al doilea arbitru a greșit în această situație. Deoarece în acest caz greșeala a fost a scorerului și faza de joc nu a fost oprită, nu trebuia sancționată echipa nici pentru cerere nefondată și nici pentru întârziere de joc. **Regulile 15.10.3a, 15.10.3c**

arbitru îi spune scorerului să înregistreze o cerere nefondată pentru echipa în cauză. A fost aceasta o decizie corectă?	

9.9 (9.8/2014) În momentul în care arbitrul se pregătește să autorizeze prin fluier serviciul echipei B, echipa solicită o înlocuire: jucătorul intră pregătit de joc în zona de înlocuiri având în mana plăcuța pentru înlocuiri. Nici arbitrul scorer și nici arbitrul unu nu observă această acțiune a echipei A. Când observă că jucătorul s-a apropiat de linia laterală, al doilea arbitru gesticulează și îi solicita jucătorului să se întoarcă pe banca pentru rezerve. Primul arbitru fluieră și autorizează serviciul. A fost corectă acțiunea arbitrilor?	Situația este complexă. Chiar dacă jucătorul a întârziat puțin intrarea în zona pentru înlocuiri totuși el a procedat regulamentar, pentru că primul arbitru încă nu autorizase serviciul echipei B. Înainte de a autoriza serviciul primul arbitru ar trebui să verifice dacă niciuna dintre echipa nu solicită o întrerupere regulamentară. În acest caz el nu a fost destul de atent și nu și-a îndeplinit această obligație. Nici scorerul nu a fost atent și nu a observat intrarea jucătorului în zona de înlocuiri și de aceea nu a dat semnalul pentru acordarea înlocuirii. În acest caz, în care scorerul nu a fost "pe fază", al doilea arbitru ar fi avut dreptul să fluiere pentru autorizarea înlocuirii. Se putea evita această situație dacă primul arbitru ar fi fost mai atent sau dacă al doilea arbitru ar fi fost mai decis.

9.10 (9.9/2014) În timpul unui meci echipa B conduce cu 7-6. Jucătoarea cu nr. 5 a echipei B, fiind în greșeală de rotație, servește și face punct, scorul devenind 8-6. După consumarea timpului tehnic de odihnă aceeași jucătoare (nr. 5) continuă să servească până la 10-6. În acest moment scorerul constată că acea jucătoare cu nr. 5 este de câtva timp în greșeală de rotație. Primul arbitru sancționează echipa B (punct și serviciu pentru adversar) pentru rotație greșită și anulează punctele câștigate de ea în timpul acestei perioade de joc. Partida continuă după rectificarea ordinii la rotație a echipei B. Apoi, când scorul ajunge din nou la punctul 8 în același set, nu se acordă timp tehnic de odihnă și jocul continuă. A procedat corect arbitrul?	Primul arbitru a procedat corect. Timpii tehnici de odihnă au fost acceptați în desfășurarea jocului cu scopul de a permite analize, reluări de faze și ca oportunități publicitare pentru TV; în mare măsura acestea sunt stabilite și contractate înainte de către televiziuni. Deci, fiind deja consumat primul timp tehnic de odihnă, nu trebuie acordat un timp tehnic de odihnă în plus. Când una dintre echipe va câștiga punctul 16 se va acorda al doilea timp tehnic de odihnă. **Regula 15.4.1.**

9.11 (9.10/2014) Antrenorul echipei A solicită o înlocuire în finalul unui set. Jucătorul de rezervă, care inițial nu a auzit chemarea antrenorului, sosește târziu în zona de înlocuire. Scorerul semnalizează prin avertizorul sonor iar jocul se oprește deși primul arbitru fluierase pentru repunerea mingii în joc.	Cu excepția primei acțiuni de refuzare a înlocuirii de jucători și a aplicării sancțiunii de întârziere regulamentul nu a fost corect aplicat de către primul arbitru. Faptul că în momentul cererii, jucătorul nu era pregatit pentru înlocuire, conduce la corecta sancționare a echipei pentru întârziere. Sunt de asemenea regulamentare cererile

Primul arbitru întrerupe și anulează faza, aplică sancțiunea pentru întârziere și refuză înlocuirea jucătorului (care ajunsese deja în zona de înlocuiri). A urmat o discuție în contradictoriu cu arbitrii. În aceeași întrerupere, echipa B cere un timp de odihnă și o înlocuire. Imediat după efectuarea acestora, fără a se relua jocul, echipa A solicită o nouă înlocuire de jucători care de această dată este acceptată. Jocul continuă și echipa A câștigă setul și meciul. A fost corectă decizia primului arbitru?	antrenorului echipei B pentru timp de odihnă și înlocuire de jucători după aplicarea sancțiunii de întârziere echipei A. Totuși, chiar venind după un TO, cererea unei a doua înlocuiri din partea echipei A este o cerere nefondată. Trebuie să se dispute cel puțin o fază de joc între prima solicitare de înlocuire de jucători a unei echipe și cererea unei noi înlocuiri chiar dacă între ele s-a consumat un TO. Ultima cerere de înlocuire făcuta de echipa A ar fi trebuit respinsă și înregistrată în foaia de arbitraj ca cerere nefondată (sau sancționată dacă anterior mai existase o altă cerere nefondată). **Regulile 15.3.1, 15.3.2, 15.10.3, 15.11.1.3, 16.1.1, 16.1.2, 25.2.2.6**

9.12 (9.11/2014) (vezi cazurile de cerere nefondată 4.25-4.26) În timpul meciului un jucător de rezervă intră în zona de înlocuiri puțin după fluierul primului arbitru pentru serviciu. Scorerul apasă avertizorul sonor iar jocul se oprește. Primul arbitru dându-si seama de situație, refuză cererea de înlocuire și face semn cu mâna ca jocul să fie reluat. Între timp jucătorii care trebuiau înlocuiți s-au plasat în zona specială de înlocuiri fiind pregătiți pentru a efectua înlocuirea. Primul arbitru îndeamnă jucătorul să servească. În momentul serviciului, al doilea arbitru fluieră și semnalizează greșeală de poziție la echipa la serviciu din cauză că sunt 7 jucători în teren. După o scurtă discuție între primul și al doilea arbitru, primul arbitru semnalizează din nou pentru serviciu. Este aceasta o decizie corectă?	Acesta este un caz tipic de cerere nefondată. Cererea de înlocuire trebuia respinsă și din cauza confuziei și a prelungirii întreruperii, echipa trebuia sancționată pentru întârziere. Cu toate acestea, dacă sancțiunea nu a fost o penalizare pentru întârziere, echipei trebuia să i se acorde o rejucare a serviciului. **Regula 15.11.1.1**. Cel de-al doilea arbitru nu are nici dreptul și nici responsabilitatea să judece greșeala de poziție a echipei la serviciu. Când al doilea arbitru fluieră un astfel de caz faza trebuie repetată. **Regulile 15.11, 23.3.2.3a, 24.3.2.2, 25.2.2.6**

9.13 (9.12/2014) vezi cazul 4.29.1 În timpul unei înlocuiri, jucătorul nou intrat, cu numărul 5, este lovit din greșeală de coechipierul cu numărul 9 și începe sa-i curgă sânge din nas. Înlocuirea era deja înregistrată în foaia de arbitraj când a inceput să-i curgă sânge jucătorului aflat în teren. Care este procedura corectă în acest caz?	În primul rând arbitrii trebuie să solicite ajutorul medicului în încercarea de a rezolva situația. Dacă jucătorul este recuperat într-un interval de timp rezonabil, jocul poate continua fără a interveni o nouă înlocuire. Dacă jucătorul nu poate fi recuperat el trebuie să fie înlocuit regulamentar. Dacă nu poate fi înlocuit regulamentar atunci poate fi înlocuit excepțional. Chiar dacă era a doua înlocuire în cursul aceleiași întreruperi de joc,

	modificările regulamentului permit acest lucru pentru că jucătorul cu numărul 5 este considerat „jucător in joc”. **Regula 15.11.1.3**

9.14 (9.13/2014) vezi cazul 5.7. O jucătoare specialistă în serviciu o înlocuiește pe o coechipieră care joacă “centru”. După ce servește, jucătoarea respectivă este schimbată de Libero. Când Libero-ul ajunge prin rotație în linia de atac, este schimbată de jucătoarea “centru”. În acest moment antrenorul, dându-si seama că “centrul” se află neregulamentar în teren, apasă avertizorul sonor solicitând o înlocuire normală a jucătoarei specialistă în serviciu cu jucătoarea “centru” astfel încercând să aibă o aparență legală. Întrucat primul arbitru era pregatit să autorizeze serviciul, al doilea arbitru refuză cererea echipei ca nefondată. Primul arbitru constatând că urmează să înceapă o fază cu o jucătoare aflată ilegal în teren, autorizează înlocuirea și aplică sancțiunea pentru întârziere, întârziind foarte puțin jocul. A fost o decizie corectă a primului arbitru?	Evident primul arbitru a fost un maestru în arta arbitrajului. În ideea ca jocul să se desfășoare cu intervenții cât mai discrete ale oficialilor, primul arbitru a luat o decizie corectă. Dacă asemenea greșeli se repetă la aceeași echipă, aceasta va fi penalizată.

9.15. (9.14/2014) vezi cazul 5.7 Cand jucătorul echipei B, titular pe postul de “centru”, ajunge prin rotație la serviciu, antrenorul îl înlocuiește cu un jucător specialist în executarea serviciului. După ce pierde serviciul, acesta este schimbat de Libero. Când Libero-ul ajunge prin rotație în linia de atac, este schimbat de jucătorul “centru”. După două faze căpitanul echipei protestează arătând că schimbarea nu a fost corectă pentru ca în locul Libero-ului nu a intrat jucătorul specialist în serviciu ci jucătorul “centru”. S-a convocat imediat o ședință a Juriului de Control care a hotărât să se procedeze la o înlocuire a jucătorului specialist în serviciu cu jucătorul “centru” și, fără alte sancțiuni, să se continue meciul. A fost corectă decizia?	Sunt trei aspecte privind aplicarea regulamentului în aceasta situație. Primul: - Întrucât situația respectivă nu este prevăzută clar în regulament, se poate aplica Regula 23.2.3 care spune că primul arbitru are puterea de a decide asupra tuturor situațiilor în legătură cu jocul care nu sunt prevăzute în mod expres în regulament. Al doilea: – În situația menționată, echipa B trebuia să fie sancționată cu un punct și serviciul acordat adversarului pentru înlocuire neregulamentară și pierderea punctelor acumulate cu jucătorul aflat neregulamentar în teren. Pentru a se determina exact momentul în care a început greșeala se poate folosi orice dovadă, inclusiv foaia de înlocuire a Libero-ului (R6). Dacă punctele câștigate de echipa B pe timpul înlocuirii neregulamentare pot fi identificate, ele trebuie anulate. Dacă aceste puncte nu pot fi identificate, atunci nu ar trebui

	anulat nici un punct. Pentru a-l readuce pe jucătorul "centru" în teren, echipa B trebuie să ceara înlocuirea regulamentară a jucătorului specialist în serviciu. Al treilea – Procedura optimă pentru aceste înlocuiri/schimbări ar fi trebuit să fie următoarea: când Libero-ul ajunge, datorită rotației, în linia de atac trebuie schimbat cu jucătorul specialist în serviciu. Apoi, "centrul" trebuia să-l înlocuiască regulamentar pe acesta. Aceste înlocuiri/schimbări pot fi făcute pe parcursul aceleiași întreruperi de joc. **Regulile 19.3.2.1, 23.2.3**

9.16 (9.15/2014) În timpul unui meci arbitrul fluieră pentru a autoriza serviciul. În acel moment jucătorul de la serviciu observă că Libero-ul a ieșit din teren fără să fie schimbat cu alt jucător, astfel că echipa sa are numai 5 jucători în teren. El întârzie executarea serviciului cât poate de mult, dar în cele din urma servește. În momentul lovirii mingii la serviciu, jucătorul intrat în locul Libero-ului se afla în poziția I deși poziția lui corectă trebuia să fie în poziția IV. În mod clar el a comis o greșeală de poziție. Faza se joacă și este câștigată de echipa la serviciu. După disputarea fazei, căpitanul în joc al echipei adverse solicită o explicație primului arbitru pentru felul în care s-a aplicat regulamentul, deoarece echipa la serviciu era în poziție neregulamentară. Primul arbitru respinge solicitarea și nu își modifică decizia. Care ar fi trebuit să fie decizia primului arbitru?	Au fost trei erori în acest caz: Prima- primul arbitru nu ar fi trebuit să fluiere repunerea mingii în joc până ce echipa nu se afla pe teren pregătită de joc și jucătorul la serviciu în posesia mingii. El ar fi trebuit să întârzie să fluiere. Dacă din aceasta cauză se producea o întârziere, echipa la serviciu trebuia sancționată pentru întârzierea jocului. A doua- Schimbarea unui jucător cu Libero-ul trebuie făcută numai înaintea fluierului pentru autorizarea serviciului. A treia- Echipa la serviciu se afla în poziție greșită în momentul loviturii pentru serviciu și ar fi trebuit să piardă faza de joc. Dacă jucătorul schimbat ar fi ajuns în poziția IV înainte de lovitura de serviciu, faza ar fi trebuit să fie jucată și echipa la serviciu ar fi trebuit sancționată în conformitate cu Regula 19.3.2.5. **Regulile 7.5.1, 12.3, 19.3.2.3, 19.3.2.5.**

9.17 (9.16/2014) vezi cazul 5.13. Pentru un meci, o echipă are desemnat un singur Libero. În timpul încălzirii oficiale acesta se accidentează. Antrenorul întreaba, pentru redesemnarea unui Libero, dacă noul Libero poate fi actualul căpitan al echipei, care deja figureaza în fișa cu poziția jucătorilor echipei pentru primul set. Primul arbitru refuză cererea pe motiv că regulamentul interzice ca Libero-ul să fie capitan de echipă sau căpitan în joc. A fost corectă decizia arbitrului?	Dacă echipa are doi Libero, antrenorul poate să schimbe imediat Libero-ul în *joc*, care s-a accidentat, cu *al doilea* Libero. Dacă și *al doilea* Libero se accidentează, antrenorul poate redesemna un nou Libero dintre jucătorii care nu se află în teren în momentul redesemnării. Dacă echipa are un singur Libero, rezolvarea este aceeași ca și în cazul accidentării celui de *al doilea* Libero. Decizia arbitrului, în cazul de față, nu a fost corectă. Deși este adevărat ca Libero-ul nu poate fi căpitan de echipă sau căpitan în joc, la cererea antrenorului, căpitanul de echipă poate să renunțe la poziția și drepturile sale pentru a putea activa ca Libero redesemnat. Întrucât el figura în fișa cu poziția inițială, succesiunea acțiunilor trebuie să fie următoarea: - Se înlocuiește căpitanul de echipă cu oricare alt jucător care nu este trecut în fișa cu poziția inițială, printr-o înlocuire regulamentară, înaintea începerii meciului; - Se cere de către antrenor și se autorizează de arbitru numirea a unui nou căpitan de echipă; - Se redesemnează un nou Libero; - Se cere noului Libero să-și schimbe echipamentul cu cel de Libero (sau să și-l acopere pe al lui cu vesta special păstrată în echipamentul de rezervă); - Se cere scorerului să: - reînregistreze căpitanul de echipă inițial ca nou Libero redesemnat (care a luat locul Libero-ului inițial); -să înregistreze noul căpitan; Detaliile acestor reînregistrări și redesemnări trebuie scrise în rubrica “OBSERVAȚII” din foaia de arbitraj. **Regulile 5, 19.1.5, 19.2, 19.3.2.8**

9.18 (9.17/2014) vezi cazul 5.14 Libero-ul unei echipei se accidentează în timpul jocului și al doilea arbitru autorizează doctorul și antrenorul să intre în teren pentru îngrijiri și pentru a stabili cât de gravă este accidentarea. Se hotărăște ca Libero-ul să părăsească terenul și să	Nu, nu s-a procedat corect. Deși e vorba de o accidentare, Libero-ul poate fi schimbat printr-o schimbare regulamentară. De asemenea are dreptul să joace în meci până când este declarat inapt de joc datorită accidentării (**Regula 19.4.2**). Astfel, procedura prezentată este greșită

revină în teren jucătorul schimbat. După părăsirea terenului, Libero-ul pretinde că este refăcut și insistă să se întoarcă în teren. Arbitrii permit Libero-ului să se întoarcă în teren și jocul este reluat. A fost o procedură corectă ?	deoarece două schimbări consecutive ale Libero-ului au avut loc fără ca o fază finalizată să se desfășoare între ele. Acesta este un caz tipic de schimbare neregulamentară a Libero-ului. În conformitate cu noile reguli, în momentul solicitării celei de a doua schimbări a Liberoului, al doilea arbitru ar fi trebuit să o respingă iar primul arbitru ar fi trebuit să acorde o sancțiune pentru întârziere. **Regulile 19.3.2.1, 19.3.2.8**

9.19 (9.18/2014) Antrenorul decide să-l schimbe pe numărul 7 care este Libero în *joc* cu *al doilea* Libero care are numărul 1. Îi înmânează plăcuța cu numărul 7 și îl trimite în zona de înlocuiri unde se realizează schimbarea după tipicul înlocuirii. Al doilea arbitru îl instruiește pe scorer să înregistreze schimbarea în rubrica "Observații". A fost corectă această procedură?	Schimbarea celor doi Libero ar fi trebuit să fie efectuată în zona de schimbare a Libero-ului fără nicio altă formalitate (de exemplu fără utilizarea plăcuțelor). Conform noilor prevederi regulamentare un Libero îl poate schimba liber pe celălalt, singura condiție fiind aceea de a exista o fază de joc finalizată între schimbări. **Regulile 19.3.2.1, 19.3.2.2, 19.3.2.7, 19.3.2.8**

9.20 (9.19/2014) Libero-ul echipei A aflat în zona de atac lovește mingea cu două mâini de sus din degete. Mingea este direcționata către spațiul de trecere și este lovită de propriul atacant aproape în același timp cu jucătorul de la blocaj al echipei B. Ce trebuie să ia în considerare arbitrul în judecarea acestei faze?	Unui Libero aflat în zona de atac i se permite să lovească mingea de sus în degete. Unui Libero i se permite să direcționeze mingea, lovind-o de sus din degete, către spațiul de joc advers prin spațiul de trecere. Greșeala apare atunci când un jucător execută un atac efectiv (asta înseamnă că mingea traversează planul vertical al fileului sau este atinsă de blocaj) asupra *acestei* mingi și dacă aceasta este în totalitate mai sus decât marginea superioară a fileului. În această situație sunt trei posibilități: 1. Atacantul lovește primul mingea: atacul devine efectiv în condițiile pasei primite. Echipa pierde faza de joc și echipa B va servi pentru următorul punct. 2. Atacul și blocajul lovesc mingea în același timp: dacă mingea se află exact deasupra fileului unde ambii sportivi pot juca mingea regulamentar faptul că blocajul este în același timp cu atacul nu constituie o greșeală. Totuși atacul a devenit efectiv când mingea a atins blocajul și deci este o greșeală de atac. Echipa A pierde faza de joc și echipa B va servi pentru următorul punct.

	3. Blocajul atinge mingea primul: dacă blocajul atinge o minge provenită din atacul unui Libero în condițiile date nu este comisă nici o greșeală. Atingerea ulterioară a mingii de către atacant este considerată blocaj și jocul poate continua. **Regula 19.3.1.4.**

9.21 (9.20/2014) (vezi cazurile de înlocuire) Antrenorul echipei B cere timp de odihnă. Al doilea arbitru fluieră, autorizând timpul de odihnă. Primul arbitru nu aude fluierul celui de-al doilea arbitru. De aceea el autorizează excutarea serviciului de către echipa A. Al doilea arbitru fluieră din nou semnalizând iar timpul de odihnă cerut. În mijlocul acestei confuzii, primul arbitru aplică echipei B sancțiunea de întârziere. Mai tarziu, în același set, o jucătoare a echipei B aflată la serviciu este sancționată pentru întârziere de joc. Aceasta este a doua întârziere în meci cu care este sancționată echipa B, ceea ce conduce la penalizarea pentru întârziere și punct pentru echipa A. Acesta este punctul 24 pentru echipa care apoi câștigă meciul. Echipa B a protestat vehement în urma sancțiunii pentru întârziere. Au fost justificate protestele lor ?	Echipa B a avut motive întemeiate să protesteze. Echipele nu trebuie penalizate în situațiile în care arbitrii au neînțelegeri. Ei trebuie mai întâi să clarifice aceste neînțelegeri. Astfel, probabil că primul avertisment pentru întârziere a fost nejustificat. În consecință, a doua întârziere ar fi trebuit sancționată doar cu avertisment pentru întârziere și protestele echipei B probabil nu ar mai fi avut loc. În altă ordine de idei, echipa B ar fi trebuit ca la prima sancțiune pentru întârziere să-și rezerve dreptul de a înscrie o contestație în foaia de arbitraj. Dacă nu procedează așa, își pierd dreptul de a contesta mai târziu decizia primului arbitru. **Regula 5.1.2.1.**

9.22 (9.21/2014) În setul doi al unui joc tabela de marcaj nu indică scorul corect. Imediat antrenorul echipei – un tip foarte impulsiv – începe să protesteze la scorer, la arbitru și chiar la Comitetul de Control. El este susținut de șeful delegației care se ridică de pe locul său din tribună destinat șefilor de delegații și se deplasează la masa Comitetului de Control. În acest context, primul arbitru îl anunță pe căpitanul echipei că a sancționat cu penalizare antrenorul pentru conduită nesportivă. Deși căpitanul trebuia să-l informeze pe antrenorul său că a fost sancționat, acesta nu o face. Mai mult decât atât, în confuzia creată, al doilea arbitru nu observă că antrenorul a fost sancționat si, în foaia de arbitraj, nu s-a înregistrat penalizarea. În acest timp, membrii Comitetului de Control, fără să anunțe ca vor susține o întrunire a Juriului de Meci, au hotărât că scorul de pe tabelă nu era corect. S-a	Prima eroare a fost aceea a scorerului. **Regula 25.2.2.1** . A doua a fost a operatorului tabelei de marcaj. A treia a fost aceea ca asistentul scorer nu s-a corelat cu scorerul pentru a fi siguri că totul este în ordine. **Regula 26.2.2.5** Primul arbitru ar fi trebuit – prin primirea de la al doilea arbitru a acestei informații– să fie sigur că sancțiunea a fost înregistrată în foaia de arbitraj. **Regula 25.2.2.6.** Căpitanul în joc al echipei ar fi trebuit să comunice antrenorului său ca a fost sancționat pentru conduită nesportivă. Dacă nu face acest lucru el trebuie să fie sancționat. **Regula 21.**

descoperit că și scorerul greșise și de abia asistentul scorer a putut oferi rezultatul corect pentru Comitetul de Control. Scorul a fost corectat și jocul a continuat fără a se face vreo mențiune în foaia de arbitraj asupra incidentului. Cum ar fi trebuit să decurgă în mod corect evenimentele?	Comitetul de Control a greșit când a permis șefului delegației să se apropie de masa sa. Președintele Juriului de Meci ar fi trebuit să oprească jocul și să anunțe ca va fi organizată o întrunire a acestuia cu ocazia căreia se va soluționa problema scorului. Este obligatoriu pentru președinte să includă între cei care vor forma Juriul pe primul arbitru și pe delegatul oficial al arbitrilor. Al doilea arbitru poate fi invitat și el dar nu va avea drept de vot pentru decizia finală. Mai puteau fi invitați și alți oficiali care fi putut oferi informații cu privire la problemele respective. A se vedea: *Liniile directoare și Instrucțiunile pentru arbitrii internaționali.* **Regulile 25.2.2.6, 25.2.2.7**

9.23 (9.22/2014) La inceputul unui set, echipa A îl are în teren pe jucătorul cu nr. 11, în poziția VI, în locul jucătorului cu nr. 15 care era scris în fișa cu poziția inițială. Când cel de-al doilea arbitru verifică așezarea echipei, el nu observa discrepanța. După verificare, jucătorul cu nr. 11, este imediat schimbat de Libero. Mai târziu, Libero-ul este schimbat de jucătorul cu nr. 11. Primul TTO s-a produs la scorul de 8-5 pentru echipa A. După TTO, jucătorul cu nr. 11 se pregătește să servească. Al doilea arbitru semnalizează ca în teren se afla un jucător care nu ar fi trebuit să fie acolo și începe să le explice greșeala căpitanului și antrenorului. A fost o discuție mai lungă care a făcut ca primul arbitru să coboare din scaun. După o verificare a fișei de control a Libero-ului, a devenit clar ca jucătorul cu nr. 11 a fost în joc înca de la începutul setului. Astfel, primul arbitru a hotărât să anuleze toate punctele marcate de echipa A. Punctele marcate de echipa B au fost menținute și ei au primit serviciul la scorul de 5-0. Câteva faze mai tarziu, când echipa B conducea cu scorul de 8-5, a fost acordat din nou TTO. A fost aceasta o procedură corectă a arbitrilor?	Este o situație complicată în care s-au produs mai multe greșeli. Prima greșeală a fost comisă la începutul setului. Așezarea în teren a echipei A nu a fost conformă fișei cu poziția inițială. Al doilea arbitru nu a observat discrepanța. A doua greșeală s-a întamplat după TTO. Echipa B trebuia să fi primit un punct în plus pentru greșeala de poziție a echipei A, așa încât scorul trebuia să fie 6-0 pentru echipa B. A treia greșeală a fost acordarea celui de-al doilea TTO când echipa B a ajuns la punctul 8. Dacă ar fi existat un Comitet de Control la acest meci, președintele Juriului ar fi trebuit de asemenea să verifice fișa cu poziția inițială și ar fi putut să intervină pentru corectarea situației. Un protest al echipei B ar fi creat condițiile pentru o întrunire a Juriului de Meci, care ar fi hotărât acordarea punctului ce a fost omis de către arbitru.

9.24 (9.23/2014)	Atâta timp cât primul arbitru și-a schimbat decizia, decizie care inițial a stat la baza înlocuirii

Într-un joc arbitrul acordă următorul serviciu echipei B. Imediat echipa B îl înlocuiește pe jucătorul cu nr. 1 cu jucătorul cu nr. 9. În acest timp, primul arbitru își schimbă decizia după o semnalizare a unui asistent de linie și acordă serviciul echipei A. Realizând situația, antrenorul lui B a cerut să fie anulată înlocuirea de jucători. Al doilea arbitru a permis aceasta și jocul a continuat cu formația inițială a echipei B. A fost aceasta o procedură corectă?	efectuate de echipa B, cererea antrenorului a putut fi acceptată în spiritul jocului. Echipei nu i se va contoriza această înlocuire de jucători.

9.25 (9.24/2014) vezi 4.27 În timpul unei faze de joc un jucător începe să sângereze. După terminarea fazei, arbitrul îl invită pe jucător să ceară ajutorul medicului pentru a opri sângerarea deoarece este interzis unui jucător să joace cu o rană sângerândă. Intervenția medicului a durat aproximativ un minut. După ce a fost oprită sângerarea s-a continuat jocul cu jucătorul în teren. A procedat corect arbitrul?	Unui jucător nu îi este permis să joace dacă sângerează indiferent de gravitatea accidentării. Arbitrii trebuie să oprească meciul imediat ce au realizat ca un jucător sângerează și apoi să invite medicul să îl trateze. Echipa nu este obligată să-l înlocuiască pe jucător. Constatăm astfel că arbitrul a procedat corect când nu a acordat o sancțiune pentru întârziere și nici nu a solicitat echipei să ceară o întrerupere de joc regulamentară. **Decizie a Comisiei Medicale a FIVB.**

9.26 (nouă- vezi 3.28) Jucătorul cu nr. 1 era pregatit să servească. Căpitanul în joc al echipei sale cere confirmarea că jucătorul la serviciu este cel corect. Scorerul anunță că jucătorul cu numărul 6 ar trebui să servească. Căpitanul în joc nu este de acord și insistă că jucătorul cu numărul 1 ar trebui să fie la serviciu. În timp ce căpitanul încerca să se apropie de A1, acesta fluieră autorizând serviciul. În mijlocul acestui șir de confuzii echipa este penalizată pentru că nu a servit în intervalul permis de 8 secunde. În foaia de arbitraj a fost descoperit faptul că antrenorul a livrat o fișa cu poziția inițială pe care numărul 6 era înscris în două poziții, una în locul jucătorului cu numărul 1. Astfel, jucătorul cu numărul 1 ar fi trebuit să fie în poziția jucătorului la serviciu. Care este decizia corectă a primului arbitru?	Bunul simț trebuie să prevaleze în acest caz. Eroarea inițială a fost facută de antrenor prin livrarea unei fișe cu poziția inițiala greșită. Apoi, eroarea a fost continuată de al doilea arbitru și de scorer prin neatenția lor. De aceea echipa nu ar trebui să fie penalizată pentru o greșeală de rotație si, mai mult, ar trebui să i se permită jucătorului cu numărul 1 să servească. Pe de altă parte eroarea inițială a antrenorului a cauzat întârzierea jocului si, de aceea, o sancțiune de întârziere trebuie să se aplice. Mai mult, al doilea arbitru va trebui să solicite, imediat după clarificarea situației, o nouă și corectă fișă cu poziția inițială și să corecteze foaia de arbitraj în concordanță. **Decizie a Comisiei de Reguli de Joc**.